MAYN YIDISH BUKH

Deborah Tarant

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

דבורה טאַראַנט

מיין יידיש בוך

איינס

געצייכנט פֿון
מאָריס פּאַס

דריטע אויפֿלאַגע

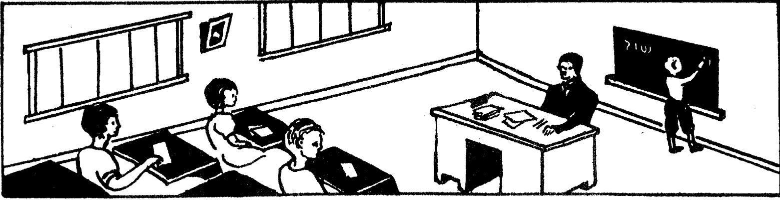
פֿאַרלאַג פֿון דעם יידישן פֿראַטערנאַלן פֿאָלקס-אָרדן, א. א. א.

Second Printing 1946
Third Printing 1948

Litho in U.S.A.

א שול

This is a school.
We call it "a shul." **א שול**
You learn Yiddish in the shul.

You will learn
How to read and write Yiddish
And also to recite.

And when you know it better
You can even write a letter!
It will please your mom and dad,
And everybody will be glad.

Every pupil in the **שול**
Ought to know this easy rule:

> In Yiddish you read
> From right to left;
> You open your book
> At the right cover.

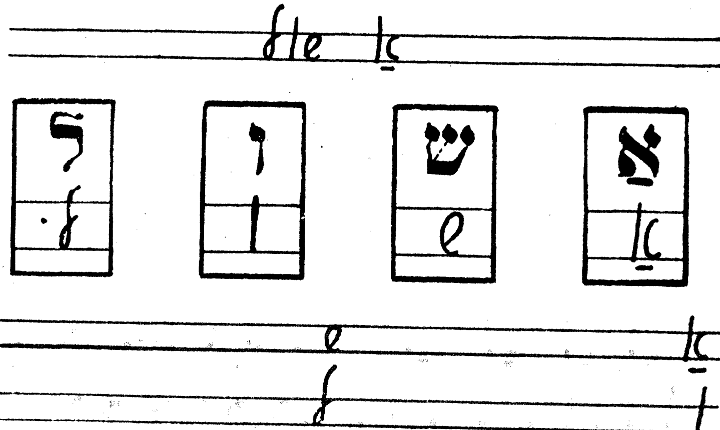
Emma came home
From Yiddish שול
And told her mother:
"I learned a rule:

> "I read Yiddish
> "From right to left.
> "I write Yiddish
> "From right to left.
> "I open my book
> "From the right cover.

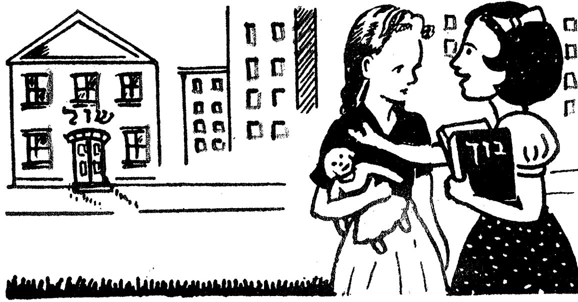
"Mama, look,
"I can read 2 Yiddish words:

אַ שול

"And I write them in my book."

Emma saw her friend Molly
Playing with her pretty dolly.
"Molly, put your doll to bed
"And come to shul," Emma said,
"Come to shul."

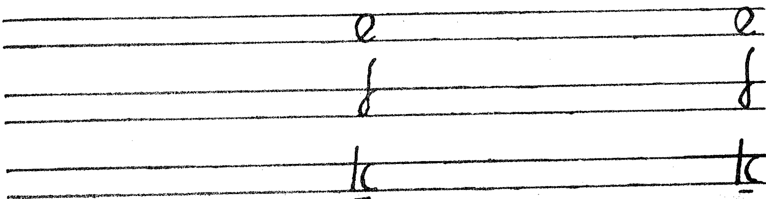

קום אין שול,
קום אין שול,

פול מיט קינדער
אין די שול.

It did not take Emma long
To learn this little song.

Put a — under every: ש
Put a ○ around every: א
Put an = under every: ל
Put an × under every: ן

The teacher said to Emma:
"This is what you need, Emma,
"When you go to שול."

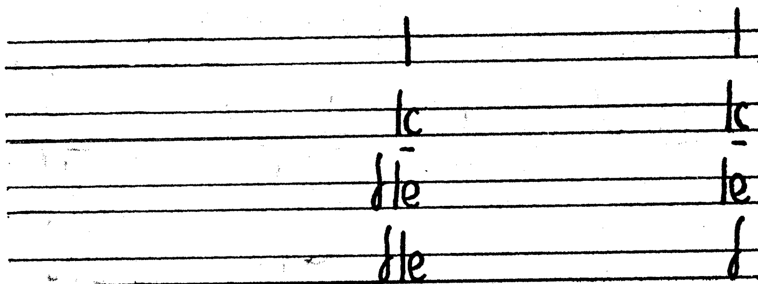

אַ בוך אַ העפּט אַ בלייער

You read from אַ בוך

You write אין אַ העפּט

You write with אַ בלייער

Baby must go rock-a-bye.
Mother sings a lullaby:

א-א-א-א

Home from שול
Emma came proudly,
Emma started singing loudly:

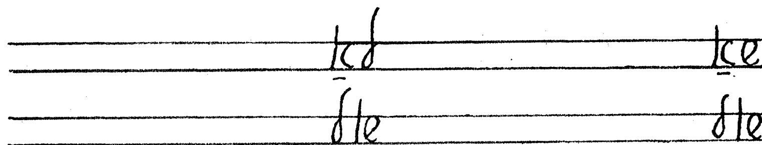
לא-לא-לא-לא

"Baby will awake."
Mother said,

"שא."

Emma said: "I'm sorry
"I made so much noise."
And then she hummed
In a very low voice:

שא-שא-שא, לא-לא-לא
שא אין שול, לא-לא-לא

Emma is learning to speak Yiddish,
She says: "It's easy as pie."
You will find it easy, too—
Why not try?

Emma asked her Yiddish teacher:
"How do I say these things?

I am in the shul, I am learning how to speak Yiddish, I am learning how to read Yiddish, I am learning how to write Yiddish.

How do you say it in Yiddish?

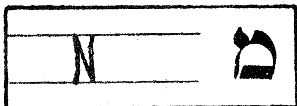
1.	2.	3.	4.
I	speak	read	write

5.

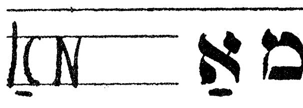
6.

This is Emma's mother.
Emma calls her "Ma."

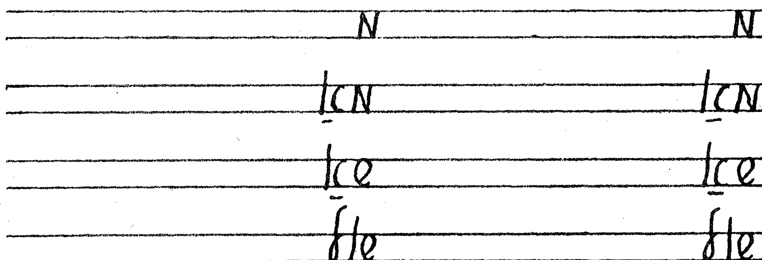

"Emma, you are very bright,"
Said mother, when she saw her write.
Emma was happy, she sang and played,
Here is the song that Emma made:

מאַ, מאַ, מאַ,
שאַ, שאַ, שאַ,
לאַ, לאַ, לאַ.

שאַ, שאַ, שאַ,
לאַ, לאַ, לאַ,
מאַ, מאַ, מאַ.

אַ בוך אין שול,
אַ העפט אין שול,
אַ בלייער אין שול.

When Emma's friend Sammy
Saw what she could do,
He said he wanted
To learn Yiddish, too.

Emma said: "I can speak Yiddish,
"I can write Yiddish,
"I can read Yiddish,

"And these are the things
"I use in shul.

"I know their names
"In Yiddish."

Sammy said to Emma then:
"Tell it to me once again.
"If I say it after you,
Maybe I can learn it too."

אַ העפט, אַ בוך, אַ בלייער, אַ העפט,
אַ בלייער, אַ בלייער, אַ בלייער.
אַ העפט אין שול, אַ בוך אין שול.
אַ בלייער, אַ בלייער, אין שול.

לייען אַ בוך　　שרייב מיט אַ בלייער　　שרייב אין העפט

לייען	שרייב	מיט	אין
read	write	with	in

אַ בוך, אַ בוך,
לייען אַ בוך.

לייען אַ בוך,
שרייב אין העפט.

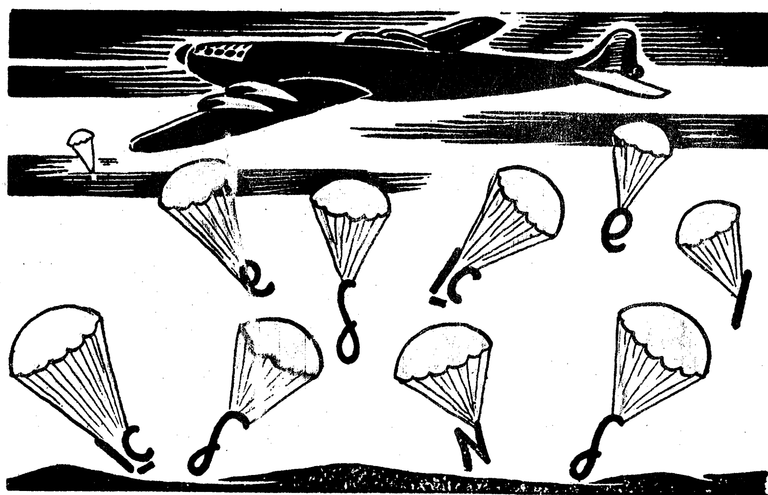
אַ העפט, אַ העפט,
שרייב אין העפט.

שרייב מיט אַ בלייער,
שרייב אין העפט.

שרייב אין העפט

From right to left

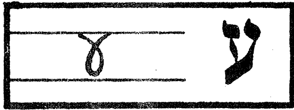
From this airplane, way up high,
Someone drops letters from the sky.
See how they come, floating by,
Just like little birds.

Catch them, catch them, everyone —
Oh, what fun!
Take them, make them into words
And you'll have all the little birds!

Can you write the words:

שאַ אין שול, שאַ, שאַ, שאַ.
מאַ אין שול, מאַ, מאַ, מאַ.
לאַ, לאַ, לאַ, שאַ, שאַ, שאַ.

Meet Emma עמאַ

Emma is happy,
Emma is gay,
Emma can read
Her name today!

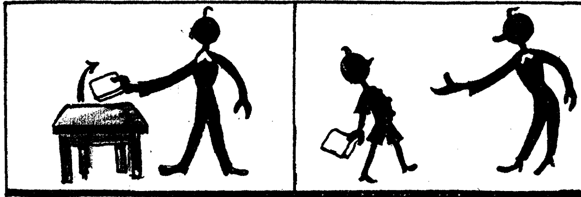
Emma can read: עמאַ
And she can write it too:

עמאַ

She calls her mother: מאַמע
She calls her friend: מאַלע
She calls her little sister: מאַשע

ע ע
עמאַ עמאַ
מאַמע מאַמע
מאַלע מאַלע
מאַשע מאַשע

Say it in Yiddish:

Take a book — Give me a book

אַ מיט אַ

שרייב אין .

אַ מיט אַ

שרייב מיט אַ .

עמאַ, לייען,
לייען אַ בוך.

לייען, מאַשע,
שרייב, מאַלע.

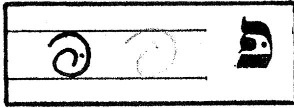
מאַלע, שרייב,
שרייב אין העפט.

שרייב אין העפט

From right to left.

Put in the missing letters

פ	מ	ע
מאַ ע	אַ ע	מאַמ
ול	ע אַ	מאַ
אַ	אַפע	מאַל

Meet Emma's father

Emma said to papa,
When he came home
at night:
"Today teacher showed me
"How to read and write."

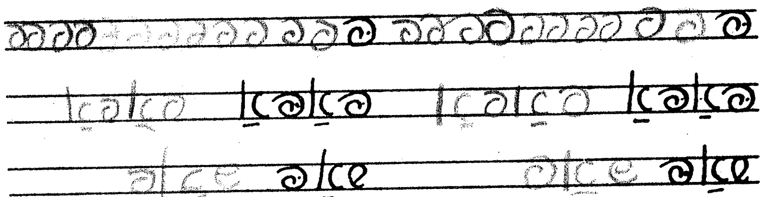

פּאָפּאָ

"That's fine," said papa,
"Good for you—
"And now, here's a word
"That is new: אַ שאַפּ

This is the song Emma made,
Emma sang it while she played:

פּאָפּאַ אין שאַפּ,	עמאַ אין שול,
Papa works	Emma learns
אין אַ שאַפּ.	אין אַ שול.

A STORY ABOUT AN APPLE

1

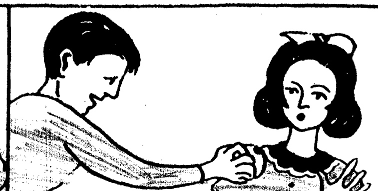
Father gives Emma an apple

2

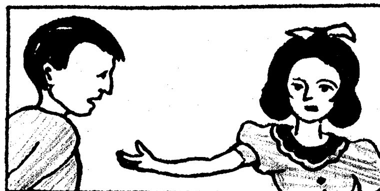
Emma meets Sammy

3

Sammy takes Emma's apple

4

Emma is angry

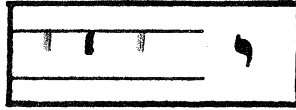
Can you tell this story in Yiddish?
Can you tell what happened next?

עפּל עפּל

מאַמע מאַמע

שאַפּ שאַפּ

לייען אַ בוך, לייען אַ בוך,
לייען אַ בוך אין שול.
שרייב אין העפט, שרייב אין העפט,
שרייב אין העפט מיט אַ בלייער.

Emma tried to teach the baby
How to say her name—
But all baby said was, "Emmy,"
Baby thought it was a game.

So Emma said: "Baby,
"You can call me by that name.

"I can read 'Emmy': עמי
"And I can write 'Emmy.' "

עמי

:לייען

עמי, עמי, עמי,
לייען אַ בוך.
מאַשע, מאַשע,
שרייב אין העפט.

מאַלי, מאַלי, מאַלי,
מאַלי אין שול.
פּאַפּאַ, פּאַפּאַ,
פּאַפּאַ אין שאַפּ.

:שרייב

י י י י

עמי עמי

ר

אַ שער　　　פּאַפּיר　　　שער פּאַפּיר

שער, שער, שער,
שער, שערעלע,
שער מיר אַ העזעלע,
מיט אַ קליין נעזעלע.

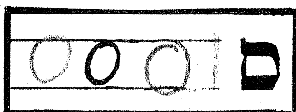
עמי, שער,
שער פּאַפּיר
מיט אַ שער.
מאַלי, שרייב,
שרייב אין העפט
מיט אַ בלייער.

מאַשע, לייען,
לייען אין שול
אַ בוך.
מאַמע, לייען,
לייען, לייען
אַ בוך.

ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר

שער שער שער שער שער שער

פּאַפּיר פּאַפּיר פּאַפּיר פּאַפּיר פּאַפּיר

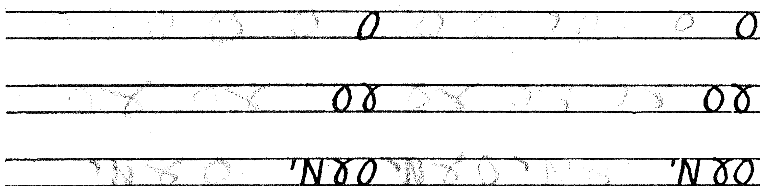
סעמי Sammy

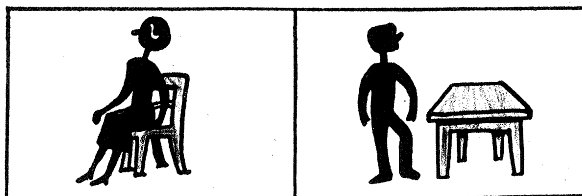
סעמי, עס,
עס, עס, עפּל.
עמי, עס,
עס, עס, עפּל.

עס עפּל, עפּל עס.
סעמי, עס, עמי, עס,

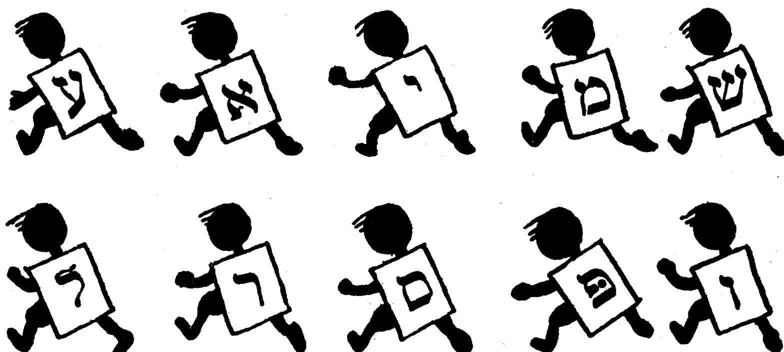
מאַמע, עס, מאַלע, עס,
מאַשע, עס, פּאַפּאַ, עס.

Can you say it in Yiddish?

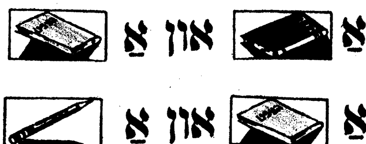

Letters, letters, don't run away,
I will catch you anyway!
Don't be lazy! Can't you see
You can make ten words for me?

און

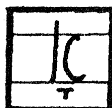
and

לייען און שרייב, לייען און שרייב,
לייען אַ בוך, שרייב אין העפט.

עמאַ, עס.

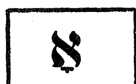
סעמי, עס עפּל.

מאָל

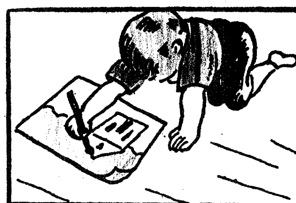
מאָל אין בוך,
מאָל אין העפט,
מאָל מיט אַ בלייער.

like in
מאָל

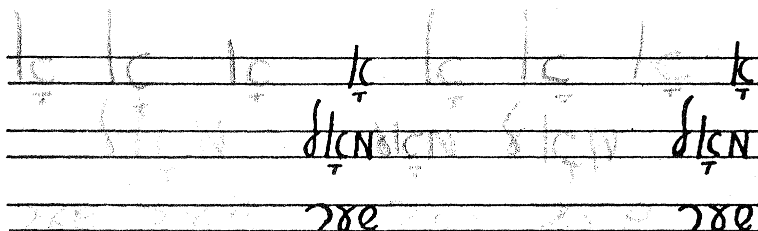
like in
מאַ

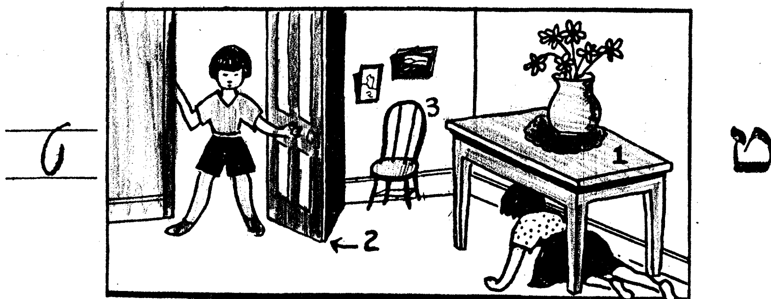
מאָל, עמי, מאָל, סעמי.
מאָל, מאַשע, מאָל, מאַלע.
מאָל, מאָל, מאָל.

מאָל און שער, מאָל און שער,
מאָל אין העפט, שער פּאַפּיר.

מאָל אַן עפּל, שער פּאַפּיר,
מאָל מיט אַ בלייער, שער פּאַפּיר.

ט

.1 אַ טיש   .2 אַ טיר   .3 אַ שטול

Tell a story about the picture.

אַ טיש און אַ טיר,
אַ שטול און אַ טיש,
אין שול, אין שול.

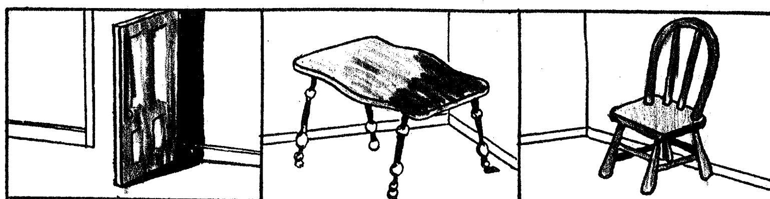
אַ טיש אין שול,
אַ שטול אין שול,
סעמי אין שול.

סעמי, מאַל אַ טיש,
מאַלי, מאַל אַ טיר.

שרייב:

ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט
טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר
טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש
שטול שטול שטול שטול שטול

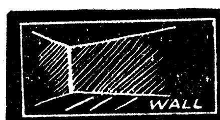
Write the correct words under the pictures

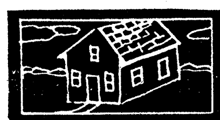

טיר טיש שטול

Can you say it in Yiddish?

שטול און טיש, שטול און טיש,

און טיר.

מאַל אַ טיש, מאַל אַ טיר,

מאַל, מאַל אַ .

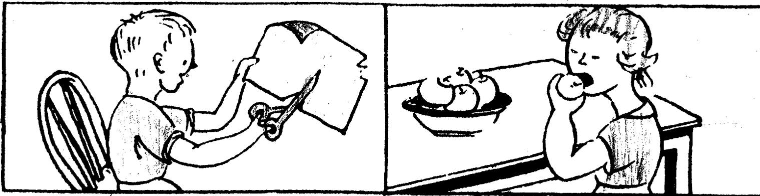
מאַל אַ מיט אַ ,

מאַל אַ און אַ טיר.

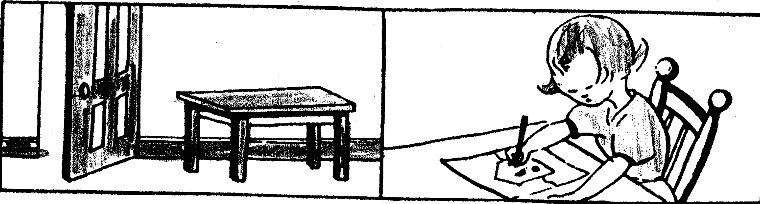
מאַל, מאַל אַ .

ס	ט	ר
עס	טיש	שער
עמיס	טיר	טיר
סאַלי	שטול	פּאָפּיר

אַ שפּיל

מערי עסט עפּל   סעמי שערט פּאַפּיר

לילי מאָלט   אַ טיר און אַ טיש

Here are the missing words, put the words in the right places:

עפּל . פּאַפּיר . מאָלט . טיש .

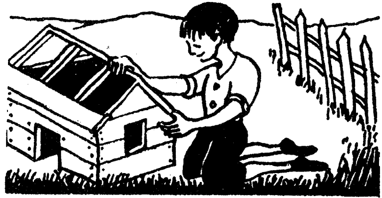
לייען:

מאַשע עסט אַן עפּל,
מאַלע שערט פּאַפּיר,
עמאַ מאָלט אַן עפּל.

פּאַפּאַ שפּילט אַ שפּיל מיט סעמין.
עטל שפּילט מיט לילין.
סאַלי שפּילט מיט סעמין.

אָט איז

here is

אָט איז אַ וואַנט,
און אָט איז אַ טיר,
אַ הייזעלע בוי איך
פֿאַר דיר און פֿאַר מיר.

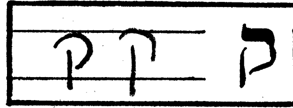
אָט איז אַ בלייער און אָט איז אַ העפֿט,
שרייב, שרייב, שרייב.

מערי, מערי, אָט איז אַ טיש,
מאַל, מאַל אַ טיש.

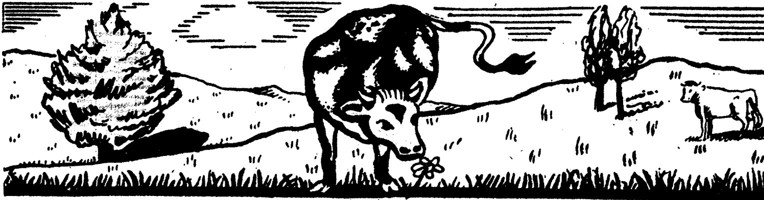
מאַשע, מאַשע, אָט איז אַן עפּל,
עס, עס אַן עפּל.

עטל, עטל, אָט איז פּאַפּיר,
שער, שער פּאַפּיר.

מאַל אַ טיש.
שער פּאַפּיר.
עס עפּל.

Emma and baby were on a farm.
There they saw the farmer plow,
And they saw the farmer's cow.

אַ קו

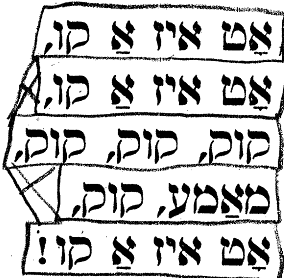
And the farmer said:
"We have two cows."
2 קי

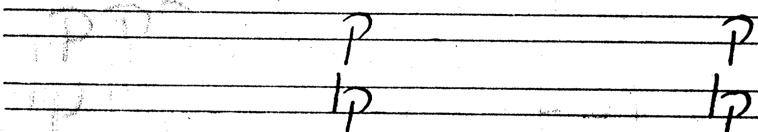
And baby said:
"I heard the cow say:
מו-ו-ו-ו."

Look

קום אין שול

ם מ

מ
like in
מאַמע

ם
like in
קום

קום, קום, קום, קום,
קום אין שול מיט אַ בוך.

קום, קום, קום, קום,
קום אין שול מיט אַ העפט.

קום, קום, קום, קום,
מיט אַ בלייער, מיט פּאַפּיר.

קום אין שול, קום אין שול,
קום מיט מיר אין שול.

ם ם

קום קום

קום מיט מיר.

קליפּ-קלאַפּ, קליפּ-קלאַפּ,
ווער קלאַפּט אין טיר?
מאַמע, מאַמע, אָט איז עטל,
עטל קומט צו מיר!

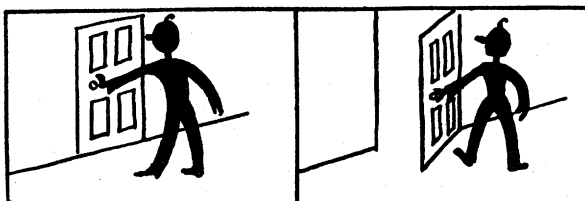
like in
עס

like in
קום

סעם קומט אין שול מיט אַ בוך.
סעם קומט אין שול מיט אַ העפּט.

Explain the pictures in Yiddish

Put in the missing letters

ק	ם	א
קו	קום	מיט
קי	סעם	מיר
קו	קום	קומט

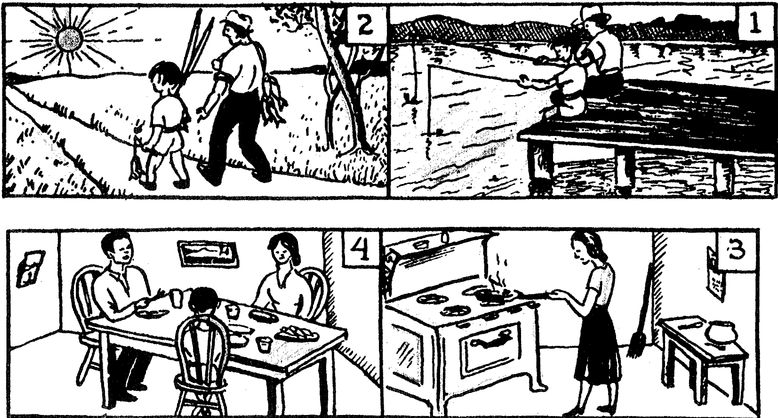
אַ פיש

Can you tell the story in Yiddish?

פּאַפּאַ קומט
מיט פרישע פיש.

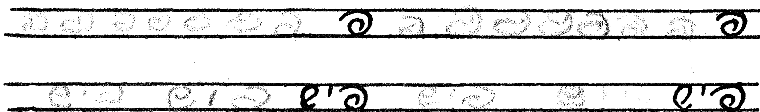
סעמי קומט
מיט פרישע פיש.

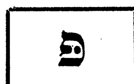
מאַמע, קוך,
אַט איז פיש!

עסט פיש,
פרישע פיש.

פּאַפּאַ עסט,
מאַמע עסט,

סעמי עסט
פרישע פיש.

like in
פּאַפּאַ

like in
פֿיש

סאַלי, סאַלי, אָט איז עפּל,
אָט איז פֿרישע עפּל.

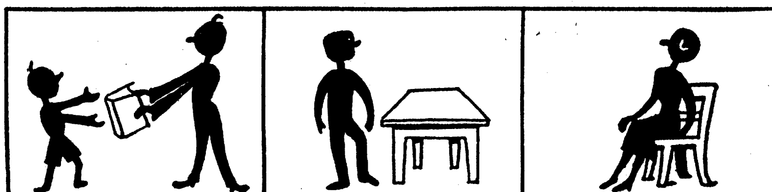
פֿעני, פֿעני, אָט איז פֿיש,
אָט איז פֿרישע פֿיש.

לילי, לילי, עס, עס, עס,
עס פֿרישע פֿיש.

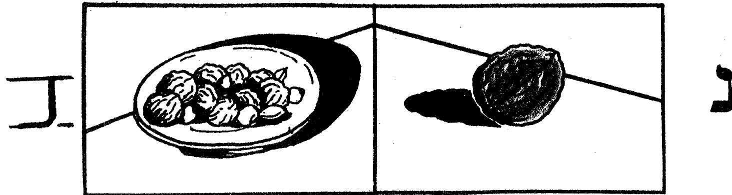
טילי, טילי, עס, עס, עס,
עס פֿרישע עפּל.

ט	פֿ	פּ
מיט	פֿיש	עפּל
טיר	פֿריש	שאַפּ
טיש	פֿעני	פּאַפּאַ

Can you say it in Yiddish?

אַ נוס   ניס

פיש, פיש, פיש,   ניס, ניס, ניס,

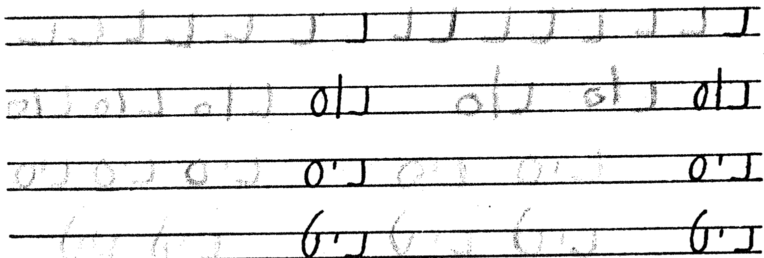
אַ טעלער מיט פיש.   אַ טעלער מיט ניס.

נעם	ניט
Take	Not

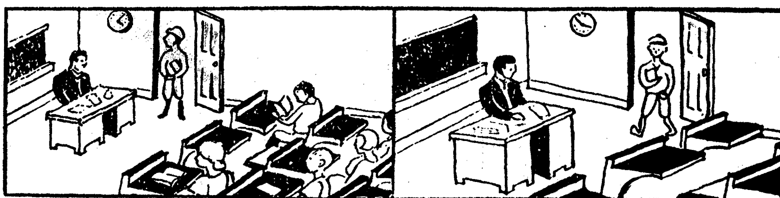
נעם ניט, מאַלע, נעם ניט עפּל,
נעם אַ נוס, נעם ניס.

מאַשע, מאַשע, קום, קום, קום,
קום און פֿאַל ניט, פֿאַל ניט, קום!

לייען, סעמי, לייען, סעם,
שרייב ניט, מאַל ניט, לייען, סעם.

פרי Early **שפּעט** Late

מאַטל קומט, מאַטל קומט,
מאַטל קומט פרי אין שול.

סעמי קומט, סעמי קומט,
סעמי קומט שפּעט אין שול.

מאַטל איז, מאַטל איז,
מאַטל איז שטיל אין שול.

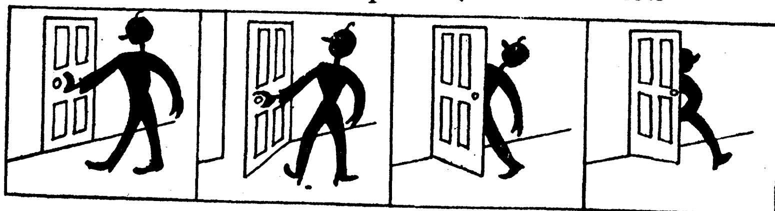
סעמי, סעמי, סעמי, סעמי,
סעמי שטיפט אין שול.

קום פרי

קום ניט שפּעט.

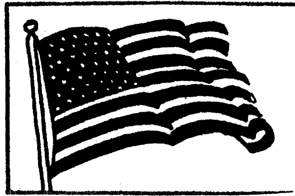
נעם פּאַפּיר.

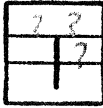
Explain the pictures in Yiddish

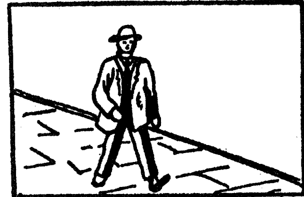
אַ פאָן

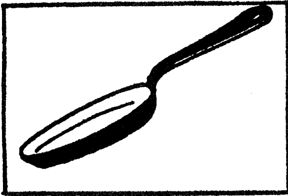

1, 2, 3, פיר,
מיט אַ פאָן קומען מיר.
1, 2, 3, פיר,
שיינע לידער זינגען מיר.

אַ מאַן

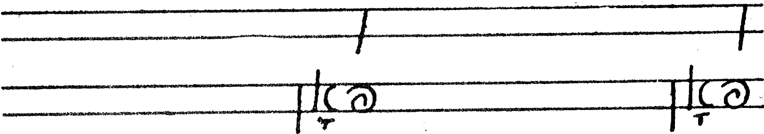
אַ פאָן

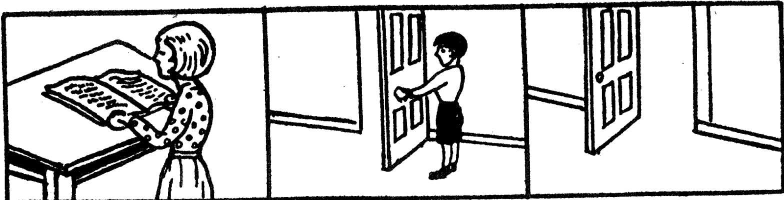

נוס

פאָן

אַ טיר איז אָפן | סעמי עפנט אַ טיר | לילי עפנט אַ בוך

like in פאַן | like in פול

Make an O around every ו

Make a — under every ן

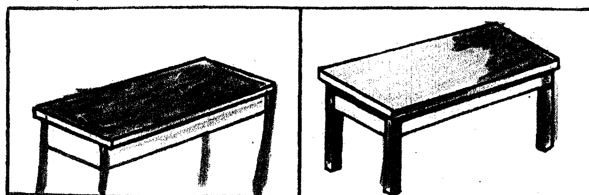
סאַלי קומט פון שול. ער קומט מיט אַ
בוך, מיט אַ העפט און מיט אַ בלייער.
סאַלי נעמט עסן.
סאַלי עסט:

1. פיש מיט
2. מיט פּוטער
3. עפּל און ניס

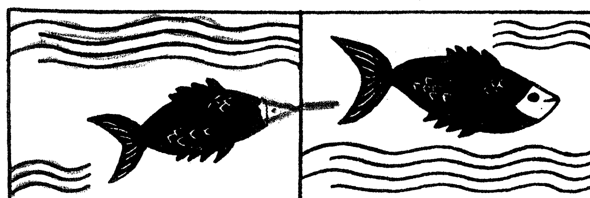
סאַלי טרינקט

ם	ן	ו
קום	מאַן	פול
עסם	פּאָן	פול
נעם	פּאַן	קום
עסם	אָפּן	נוס

Without אָן   With מיט

אַ טיש מיט פיס   אַ טיש אָן פיס

אַ פיש מיט אַ קאָפּ   אַ פיש אָן אַ קאָפּ

Did you ever, did you ever,
Did you ever see it?

1. אַ פיש אָן אַ ?
2. אַ קאָפּ אָן אַ פיש?
3. אַ אָן אַ טיר?
4. אַ טיר אָן אַ ?

סאַלי עסט פּוטער מיט . טילי עסט אָן פּוטער.

מערי עסט פיש מיט . מילי עסט פיש אָן .

Are you happy? Yes. יאָ

Are you sad? No. ניין

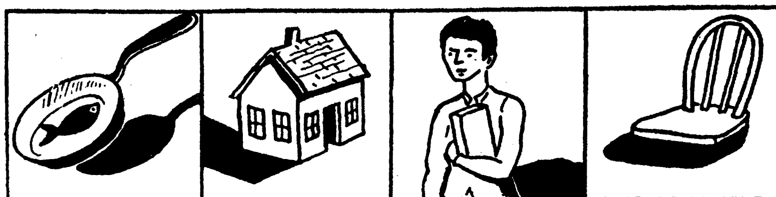
קומט מאַשע אין שול? ניין, מאַשע קומט ניט אין שול.

קומט עמאַ אין שול? יאָ, עמאַ קומט אין שול.

Write: יאָ or: ניין

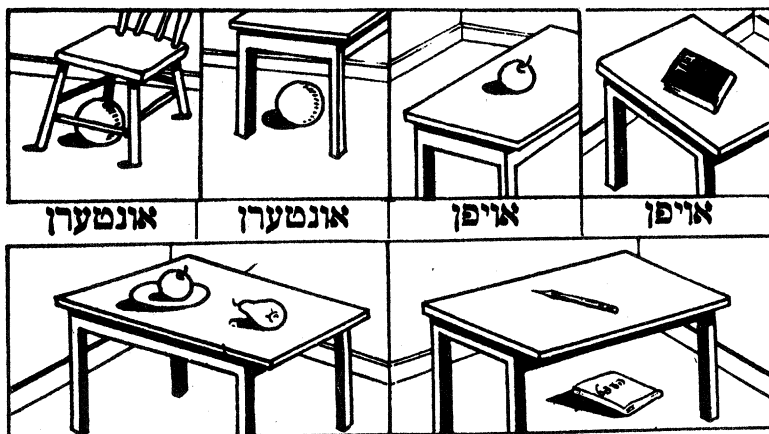

פאָן	קו	נוס	מאַן
פאַן	קי	ניס	מיט

מיט פּים — | מיט אַ בוך — | מיט אַ טיר — | מיט פֿיש —
אָן פּים — | אָן אַ בוך — | אָן אַ טיר — | אָן פֿיש —

Under the אונטערן On the אויפן

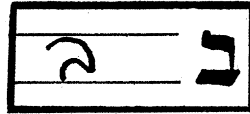
בלייער אויפן טיש ______ | עפּל אונטערן טיש ______

העפט אונטערן טיש ______ | עפּל אויפן טיש ______

(Write: יאָ or ניין)

Read and do:

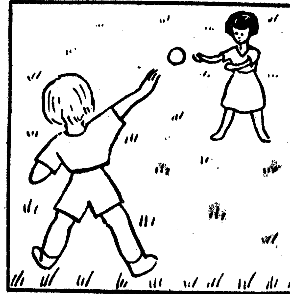
1. מאָל אַ טיש. מאָל אַ בוך אויפן טיש.
2. מאָל אַ טיש. מאָל אַ בלייער אונטערן טיש.
3. מאָל אַ טעלער. מאָל אַן עפּל אויפן טעלער.
4. מאָל אַ פֿיש און אַ קאַפּ.
5. מאָל אַ [picture] און אַ [picture].
6. מאָל אַ [picture] מיט אַ טיר.
7. עפֿן די טיר. עפֿן אַ בוך.

אַ באַר

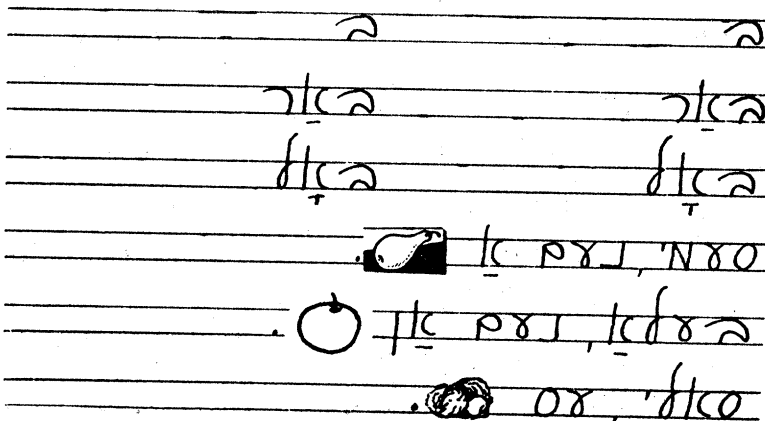

מיר עסן

טעלער טיפּע אויפֿן טיש,
פֿול מיט באַרן, פֿול מיט ניס.
פּאַפּאַ עסט און מאַמע עסט,
סאַלי עסט און מיני עסט,
אַלע, אַלע עסן.

מיר שפּילן
מיט אַ באַל

נעם אַ באַל, נעם אַ באַל,
קום שפּילן מיט אַ באַל.
בעני, בעלאַ, סעמי, לילי,
אַלע שפּילן, אַלע שפּילן,
מיט אַ באַל, מיט אַ באַל.

אַ באַל

מעקער   אַ ברעט   קרייד

מעקער אַ ברעט. קרייד

בעני, בעני,
אַט איז קרייד.
שרייב מיט קרייד
אויפן ברעט.

נעם קרייד
און שרייב אויפן ברעט.
נעם אַ בלייער
און שרייב אין העפט.

בעלאַ, בעלאַ.
אַט איז אַ מעקער,
מעק מיטן מעקער
קרייד פון ברעט.

מעק מיט אַ מעקער
פון ברעט.
מעק מיט אַ מעקער
אין העפט.

מעק מיט אַ .

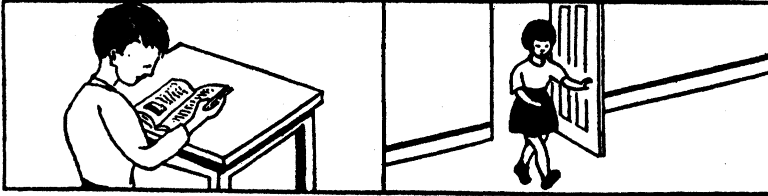
מעק פון .

מיר שפּילן מיט אַ :

נעם פון טיש .

עפן אַ טיר

אי איך	אי אין	או און

איך עפן א טיר — איך עפן א בוך

בעני, בעני,
איך, איך, איך!
מאָל מיר, מאָל מיר
אַפּ אַ בוך.

איך און בעני,
עטל און סעמי,
בעלאַ און מאַלע
לערנען אין שול אַלע.

איך איך איך
אין אין אין אין
און און און
איך עס עפּל און ניס.

איך שרייב מיט אַ בלייער אין העפט.
איך שרייב מיט קרייד אויפן ברעט.

איך מאָל מיט א בלייער אין העפט.
איך שרייב אין העפט און אויפן ברעט.

נים
קומט
נעמט
באַל
אַ
שול
עסט
באַר
בעני
און
קום
בעלאַ
שפּילט

Words, words,
Don't fly away.
We will catch you anyway!
We will catch you,
Don't be sorry—
We will make a nice story!

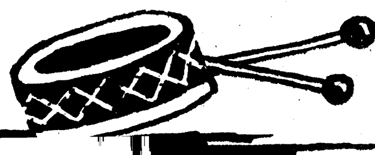
How many stories can you make?

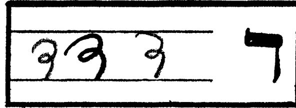
* * *

What's funny about it?

1. שרייב מיט קרייד אין העפט.
2. שרייב מיט אַ בלייער אויפֿן ברעט.
3. קום אין שול אָן אַ בוך.
4. קום אין שול אָן אַ בלייער.
5. שרייב מיט אַ מעקער.
6. קום אין שול אָן אַ העפט.
7. שרייב אָן אַ בלייער און אָן קרייד.

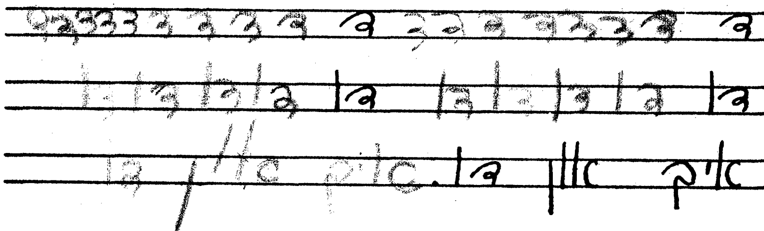

איך און דו

איך עס עפּל, דו עסט ניס,
איך מאָל אַ שטול,
דו מאָלסט אַ טיש.

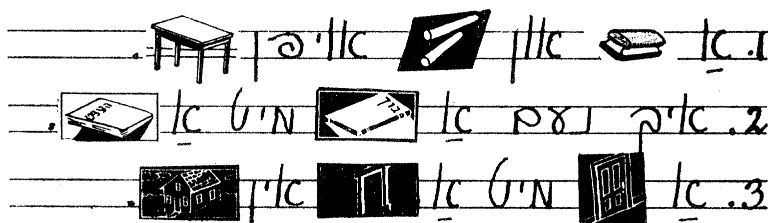
איך שפּיל מיט אַ באָל,
דו שפּילסט מיט אַ באָל,
איך און דו, איך און דו,
מיר שפּילן, מיר שפּילן.

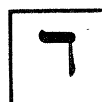
איך שרייב אין העפט,
דו שרייבסט אויפֿן ברעט,
מיר שרייבן, מיר שרייבן.

איך נעם אַ העפט, דו נעמסט אַ בוך,
איך נעם אַ בלייער, דו נעמסט קרייד,
מיר לערנען, מיר לערנען.

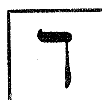
Can you say it in Yiddish?

דו

קוק! קוק!

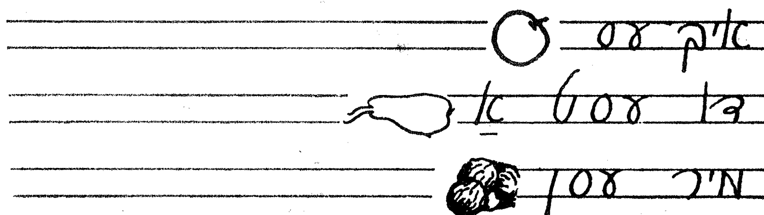

איד

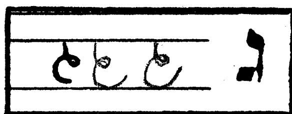
איד, איד, איד,
דו, דו, דו,
מיר שפּילן,
מיר לערנען,
מיר עסן,
מיר מאָלן,
מיר שלאָפֿן.

דו, דו, דו,
איד, איד, איד,
מיר לערנען,
מיר שפּילן,
מיר שלאָפֿן,
מיר עסן,
מיר מאָלן.

Put in the missing words

גיב

גיב, גיב, גיב,
פּאַפּאַ, גיב מיר
אַ פּעני.

איך גיב דיר אַן עפּל,
דו, גיב מיר אַ נוס.
פּאַפּאַ גיט מיר אַ פּעני,
און מאַמע גיט מיר אַ קוש.

נעם, נעם, נעם,
נעם אַ שטיקל קרייד
און שרייב אויפן ברעט.

ג ג

גיב גיב

גיב און נעם

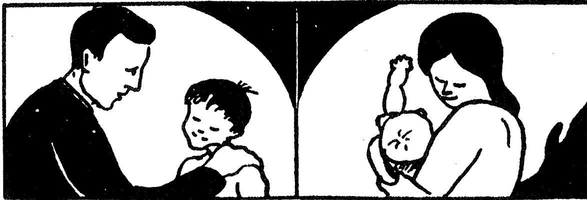
Put in: "גיב"

איך „גיב" דיר אַן עפּל

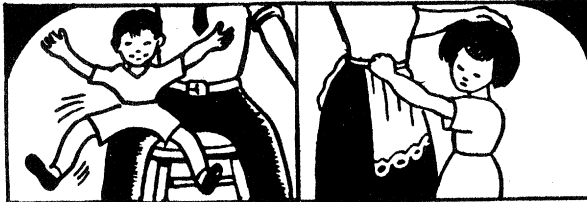
מיר פּאַפּיר

מיר אַ באַר

I AM — איך בין

איך בין די מאַמע — איך בין דער טאַטע

איך בין אַ מיידל — איך בין אַ ייִנגל

די מיידל	דער ייִנגל

.1

דאָס קינד: טאַטע, גיב מיר אַ פּעני.

דער טאַטע: נאַ דיר אַ פּעני, נעם.

.2

דאָס קינד: מאַמע, גיב מיר עסן.

די מאַמע: נאַ דיר אַ באַר, נעם און עס.

.3

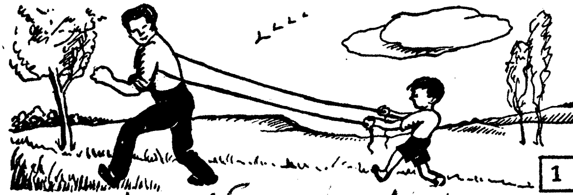
דאָס קינד: דו ביסט אַ גוטער טאַטע.

דער טאַטע: דו ביסט אַ גוטער ייִנגל, בעני.

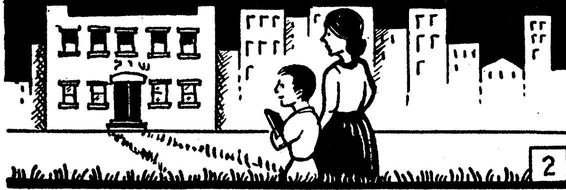
.4

דאָס קינד: דו ביסט אַ גוטע מאַמע.

די מאַמע: דו ביסט אַ גוטע מיידל, בעלאַ.

דער טאַטע שפּילט מיט דעם קינד

די מאַמע פירט דאָס קינד אין שול

Write under the pictures:

1. דער טאַטע שפּילט מיט דעם קינד.

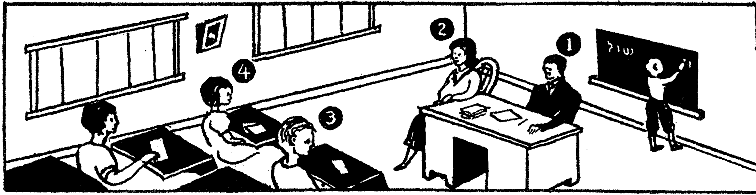
2. די מאַמע פירט דאָס קינד אין שול.

.1

דער טאַטע איז אַ פאָטער. דער טאַטע איז אַ גוטער. ער גיט מיר אַ באַל. ער שפּילט מיט מיר. ער גיט מיר אַ פּעני.

.2

די מאַמע איז אַ מוטער. די מאַמע איז אַ גוטע. זי גיט מיר עסן. די מאַמע שפּילט מיט מיר. די מאַמע לערנט מיט מיר. די מאַמע גיט מיר אַ פּעני.

1. איך בין דער לערער.
2. איך בין די לערערין.
3. איך בין דער שילער.
4. איך בין די שילערין.

דער לערער

די לערערין

דער שילער

די שילערין

שרייב אריין די ווערטער:

.1

איך בין אַ מאַן. איך לערן אין שול מיט קינדער. איך בין אַ ______

.2

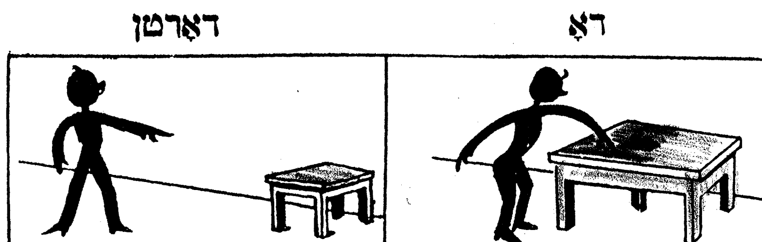
איך בין אַ לערערין. איך לערן אין שול מיט קינדער.

.3

איך בין אַ ייִנגל. איך לערן אין שול. איך בין אַ ______

.4

איך בין אַ מיידל. איך לערן אין שול. איך בין אַ ______

דאָס קינד און די מאַמע

דאָס קינד: מאַמע, גיב מיר אַן עפּל.

די מאַמע: דער עפּל איז דאָ, אויפן טיש.

דאָס קינד: ניין, דער עפּל איז ניטאָ אויפן טיש.

די מאַמע: גיב אַ קוק דאָרטן, אין דער שאַפע.

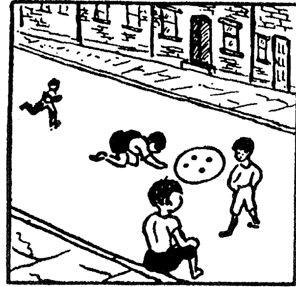
דאָס קינד: יאָ, אין דער שאַפע איז דאָ אַן עפּל. אַ דאַנק, מאַמע.

שרייב:

גים	נים
גיט	ניט
גאָס	נאָס
גוט	נוס

אין גאַס

אין גאַס

דאָ אין גאַס, דאָ אין גאַס
שפּילן, שפּילן קינדער.
דאָ איז סעם, דאָ איז בען,
דאָ איז פּאָל מיטן באָל.

אין פּאַרק

דאָרטן אין פּאַרק, דאָרטן אין
פּאַרק,
שפּילן, שפּילן קינדער.
בעני, בעלאַ, יינגל, מיידל,
אַלע שפּילן דאָרטן.

שרייב:

פ	נ	ג
פאַר	נוס	גיב
פאַרן	ניס	גיס
פאָל	ניט	גאַס
פרעט	נאַס	גט
פעני	נעם	גוט

שילער און לערער

שילער: גיב מיר אַ בלײַער, לערער.

לערער: דער בלײַער איז דאָ, אױפֿן טיש.

שילער: ניין, לערער, דער בלײַער איז ניטאָ אױפֿן טיש.

לערער: גיב אַ קוק דאָרטן, אונטערן טיש.

שילער: יאָ, לערער, אָט איז דער בלײַער אונטערן טיש.

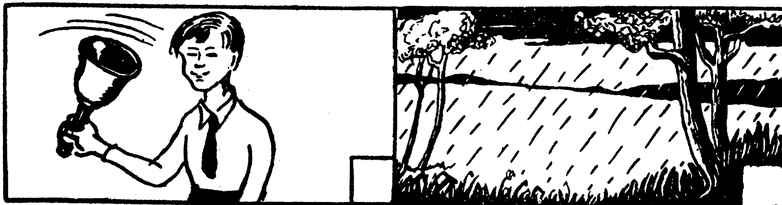
לערער: נעם דעם בלײַער.

שילער: אַ דאַנק, לערער.

Put the numbers in the pictures.

1. עס גיסט אַ רעגן
2. ער קלינגט מיטן גלאָק

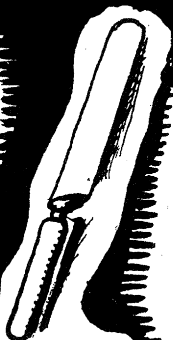
3. דער טאַטע גײט עטלעך
4. די קינדער שפּילן אין גאַס געלט

שרײַב אױך: אין שול, אין גאַס.

1. איך בין דאָ,

2. דו ביסט דאָרטן,

אַלע עסן

טעלער, לעפל, מעסער, גאָפּל,
אויפן טיש, אויפן טיש.

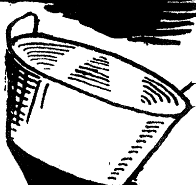
לאָמיר עסן, לאָמיר עסן
אַלע אַרום טיש.

קומט דער טאַטע, גוטער טאַטע,
און די מאַמע רופט:
בערל, פּערל, קינדער, שנעל,
קומט שוין עסן, קומט!

פאַטער, מוטער און די קינדער,
עסן, עסן אַרום טיש.

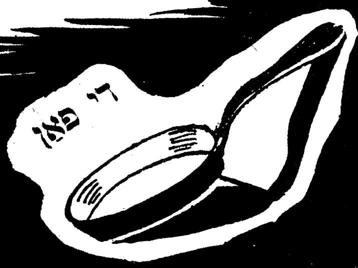
נעמט אַ גאָפּל, פּערל, בערל,
נעמט אַ מעסער, נעמט אַ לעפל,
עסט, קינדער, עסט!

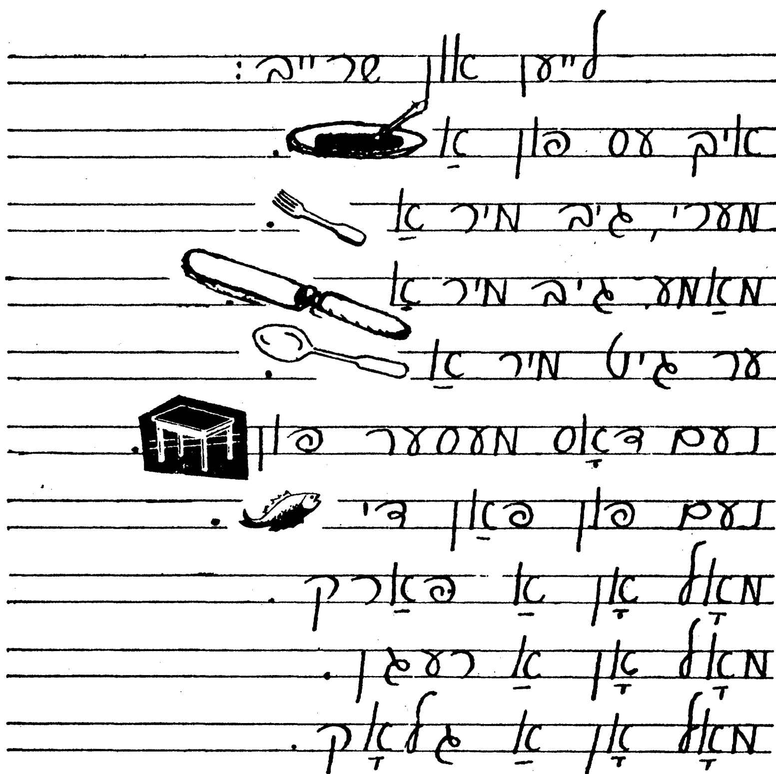

לייען:

עס גיסט אַ רעגן, עס איז
נאַס,
די קינדער שפּילן ניט אין
גאַס.

עס רעגנט, עס איז קאַלט,
די קינדער שפּילן אין

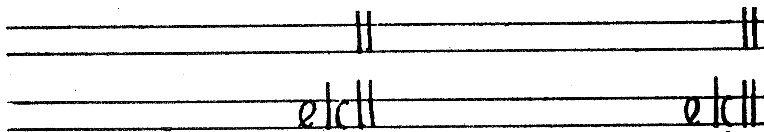
וו

וואַש

וואַש, וואַש, וואַש,
וואַש די טעלער,
וואַש דאָס טעפּל,
וואַש די מעסער,
וואַש די לעפּל,
וואַש די שיסל.

ווּעש

ווּעש, ווּעש, ווּעש,
מאַמע וואַשט ווּעש.
וואַשט פֿאַר סאַלי,
וואַשט פֿאַר מאַלי,
וואַשט פֿאַר דיר
און וואַשט פֿאַר מיר.

איך וויל — I WANT

1. דאָס קינד: איך וויל אַן עפּל.
   די מאַמע: נאַ דיר אַן עפּל.

2. דאָס קינד: איך וויל עסן, מאַמע. גיב מיר עסן.
   די מאַמע: נאַ דיר עסן, מערי.

3. דאָס קינד: איך וויל שרייבן אַ בריוו. גיב מיר פּאַפּיר און אַ בלייער.

4. די מאַמע: נאַ דיר פּאַפּיר און אַ בלייער. שרייב אַ בריוו.

WHO? װער?

1.

װער, װער, װער,
װער עסט עפּל?
עטל, עטל, עסט עפּל.

2.

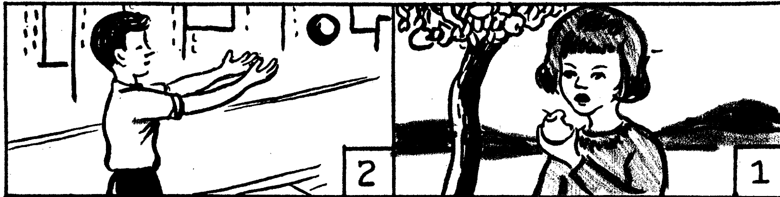
װער, װער, װער,
װער שפּילט מיט אַ באַל?
אַ ייִנגל שפּילט מיט אַ באַל.

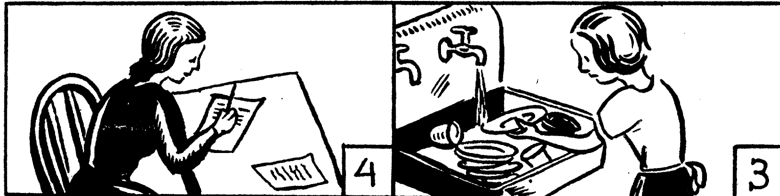
3.

װער, װער, װער,
װער װאַשט די טעלער?
אַ מיידל װאַשט די טעלער.

4.

װער, װער, װער,
װער שרײַבט אַ בריװ?
די מאַמע שרײַבט אַ בריװ.

Find the answer in the stories,
Write the answers under the pictures.

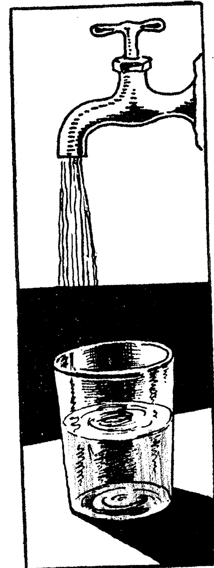
װער װער

איך וויש

טעלער ווייסע
וואַש איך ריין,
און איך וויש זיי
אַפּ אַליין.

דאָס וואַסער

אַ גלאָז
וואַסער

.1

דאָס קינד: מאַמע, אויפֿן טיש
איז וואַסער. דער טיש איז נאַס.
די מאַמע: דו ביסט אַ גוט קינד,
וויש אַפּ דעם טיש.

.2

די מאַמע: מערי, גיב דעם טאַטן
אַ גלאָז וואַסער. דער טאַטע
וויל טרינקען.
דאָס קינד: נאַ דיר קאַלטע
וואַסער, טאַטע, טרינק.
דער טאַטע: דו ביסט אַ גוט
קינד. אַ דאַנק.

ענטפער:
ווער וואַשט וואָס?
ווער וואַשט די טעלער?
ווער ווישט די טעלער?

WHAT? וואָס?

.1

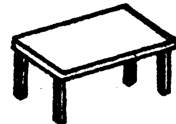
וואָס, וואָס, וואָס,
וואָס וועל איך וואַשן?
וואַש אַ טעלער,
וואַש אַ מעסער,
וואַש אַ גאָפּל,
וואַש אַ לעפֿל.

.2

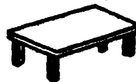
וואָס, וואָס, וואָס,
וואָס וועל איך עסן?
נעם באַרן, נעם ניס,
נעם עפּל, נעם פיש.
נעם, נעם, נעם,
עס, עס, עס.

וואָס איז דאָס?

What is it?

דאָס איז אַ טיש

דאָס איז אַ טישל

דאָס איז אַ טישעלע

שער

שערל

שערעלע

קאָפּ

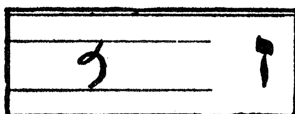
קעפּל

קעפּעלע

אין זו

מערי און בעני
און בערעלע — בוי!
זיינען געגאַנגען
שפּאַצירן אין זו.

1. איך זע

וואָס זע איך אין זו?

איך זע אין זו אַ

איך זע אין זו אַ

2. זי זעט

וואָס זעט מערי?

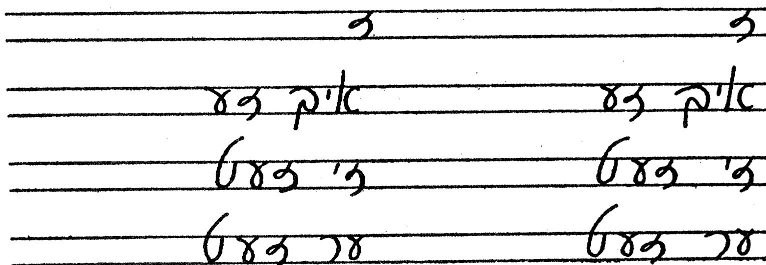
מערי זעט אין זו אַ

זי זעט אין זו אַ

איך זע, איך זע, איך זע,
איך זע אין זו אַ בער.

זי זעט, זי זעט, זי זעט,
זי זעט אין זו אַ מאַלפּע.

ער זעט, ער זעט, ער זעט,
ער זעט אין זו אַ לייב.

זים | די זון

איך זינג אַ ליד | זאָג מיר

זאָג מיר ---

לייען און טו:

1. זינג אַ ליד.
2. מאָל אַ זון אויפֿן ברעט.
3. ווייש אָפּ פֿון ברעט.
4. זאָג וואָס דו ווילסט.
5. זאָג וואָס דו זעסט אויפֿן טיש.
6. זאָג וואָס דו זעסט אין קלאַס.
7. שרייב אויפֿן ברעט: בער.
8. ווייש אָפּ פֿון ברעט.

ז ווי אין „זיס"

ג ווי אין „גאַס"

ז	ג
די _ון	איך _ינ_
דאָס אי_ _יס	עס _יסט אַ רע_ן

גײ

ײ ײ

גיי, גיי, עטעלע,
דו ביסט קליין,
לערן זיך גיין.
עטעלע, שטיי אַליין,
עטעלע, גיי אַליין.

פֿאַל ניט, פֿאַל ניט!
קום, קום, קום,
גיי, גיי, גיי,
שטיי, שטיי, שטיי!

1.

עטעלע איז אַ קליין מיידעלע. זי איז זיס און שיין. אָבער זי קען ניט גיין.

זאָגט די מאַמע: „לערן זיך גיין, עטעלע.“

2.

די קליינע עטעלע שטעלט אַ פֿיסעלע. זי גייט אַ טראָט נאָך אַ טראָט. זי פֿאַלט און שטעלט זיך. זי לערנט זיך גיין.

ײ ײ

ײ ײ

ײ ײ

דער מאַנטל

נײַ

דאָס קלייד

נײַ, מאַמע, נײַ,
נײַ מיר אַ קליידל,
נײַ מיר אַ מאַנטל,
נײַ, נײַ, נײַ.

נײַ אַ קלײַד און אַ מאַנטל.

נײַ אַ קלײַד און אַ מאַנטל

Put in: ײַ

1. איך נ__ אַ קל__ד
2. מאַנטל ג__ט אין גאַס.
3. עטעלע קען ניט ג__ן
4. שפּ__ל ניט, ג__
5. מאַשע איז קל__ן

אַ דאַנק, מאַמע!

די מאַמע נייט אויף דער מאַשין. זי נייט אַ קלייד פֿאַר מיר.

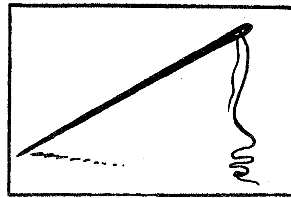
זאָג איך: „מאַמע, ניי אַ קלייד פֿאַר דער ליאַלקע.“

זאָגט די מאַמע: „ניי אַליין, מערי. נאַ דיר אַ נאָדל און פֿאָדעם און ניי.“

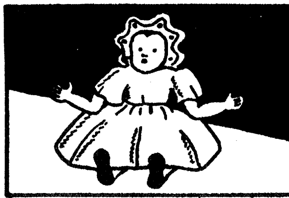
איך ניי און ניי און קיין קלייד איז ניטאָ.

נעמט די מאַמע און נייט אַ קלייד פֿאַר דער ליאַלקע.

„דו ביסט אַ גוטע מאַמע. אַ דאַנק“, זאָג איך.

די נאָדל

די ליאַלקע

ניי מיט אַ נאָדל און אַ פֿאָדעם.

1. איך ניי מיט אַ ______.

2. ניי אַ ______.

3. איך זאָג דער מאַמען:

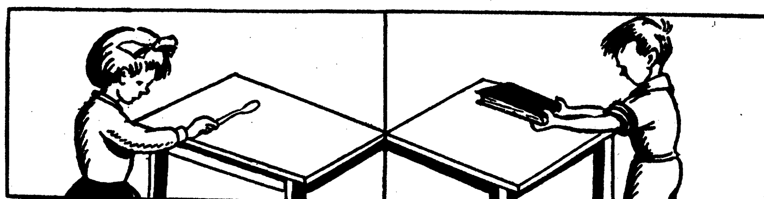
Thank you ______

שרייב אונטער די בילדער:

שטייט. נייט. גייט. לייענט

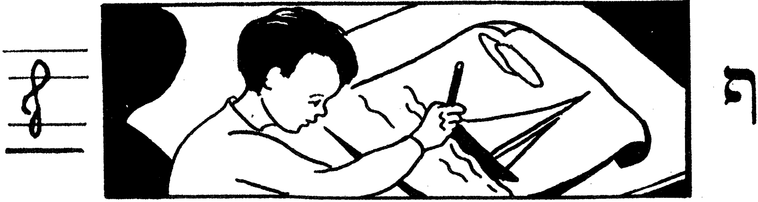
ער לייגט אַ בוך אויפֿן טיש   וואָס טוט די מיידל?

לייען און טו:

1. לייען אין בוך וואָס דו ווילסט.
2. שטיי אויף און גיי.
3. לייג אַ בוך אויף דעם לערערס טיש.
4. לייג אַ העפט אויף דיין פריינטס טיש.
5. לייג אַ בלייער אויף דעם לערערס טיש.
6. שרייב אויפֿן ברעט: די מאַמע נייט.
7. מאָל אויפֿן ברעט אַ טישעלע.
8. מאָל אויפֿן ברעט אַ פישעלע.

די שיף

בערל מאָלט אַ שיף. אַלע מאָל מאָלט ער שיפן.

זאָגט פערל: „פאַרוואָס מאָלסטו אַלע מאָל נאָר אַ שיף?"

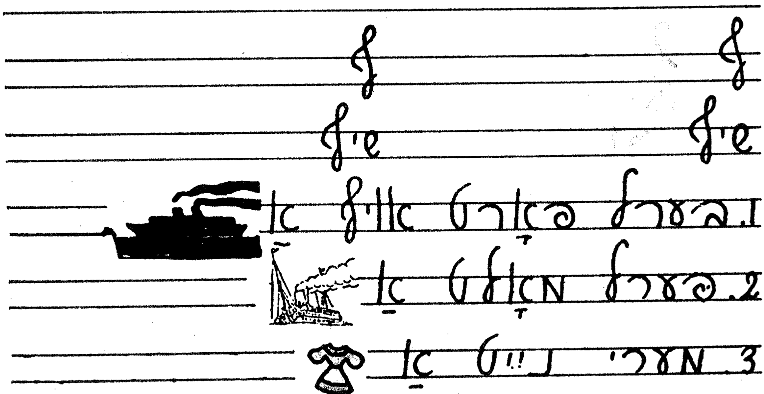
זאָגט בערל: „וואָס דען זאָל איך מאָלן?"

זאָגט פערל: „מאָל אַ וואָלף, מאָל אַ קו, מאָל אַ פערד . . ."

זאָגט בערל: „איך מאָל אַ שיף, ווייל איך וויל פאָרן אויף אַ שיף. אַמאָל וועל איך פאָרן אויף אַ שיף."

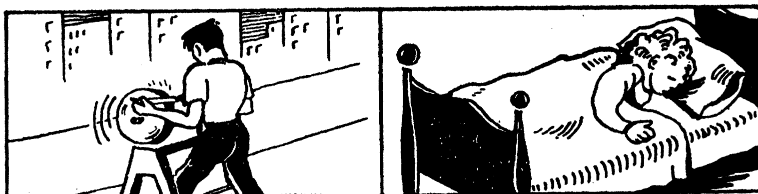
זאָגט פערל: „איך וויל פאָרן מיט דיר אויף דער שיף."

„גוט, מיר וועלן ביידע פאָרן", זאָגט בערל.

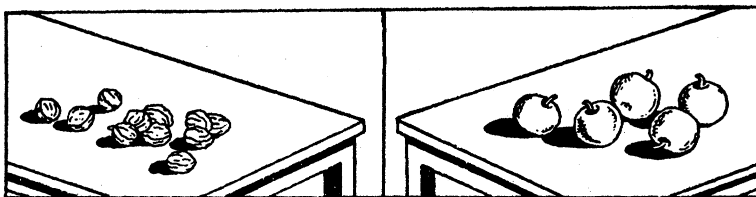

דער וואָלף איז אין זו   די וועלף ——— אין וואַלד

איך שלאָף אין בעט   דאָס מעסער איז שאַרף

פינף עפל   עלף ניס

פ	ף	פ
זי שלאָ ט	דער וואָל	אַ קאָ
ע ן די טיר	איך שלאָ	אַ טאָ
אוי ן טיש	פינ עפל	אַ שאָ

ים — לייען: יאַם

ים איז טיף,
ים איז טיף,
פֿאָרן מענטשן אויף אַ שיף.
פֿאָרן שיפֿן, פֿאָרן שיפֿן,
אויפֿן ים, דעם טיפֿן.

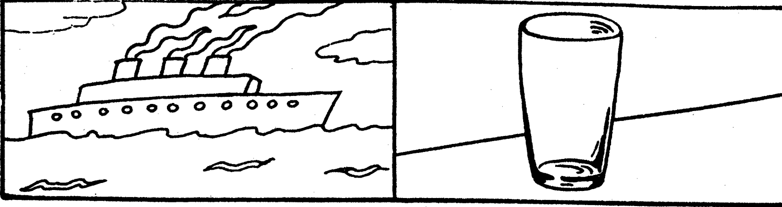
„פֿ" אָדער „ל"?

1. דער ים איז טי_
2. דער וואָל_ איז אין וואַל_ד.
3. בערל וויל שלאָ_ן.
4. איך שלאָ_ אין בעט.
5. מיר פֿאָרן אוי_ שי_ן.

Explain the pictures in Yiddish

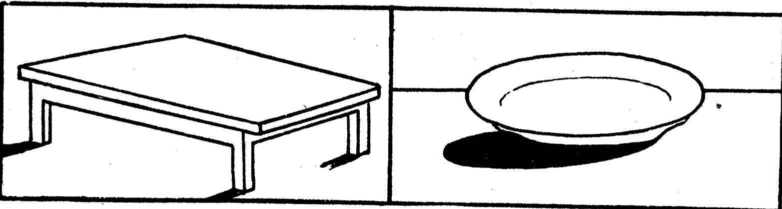

לייען און טו:

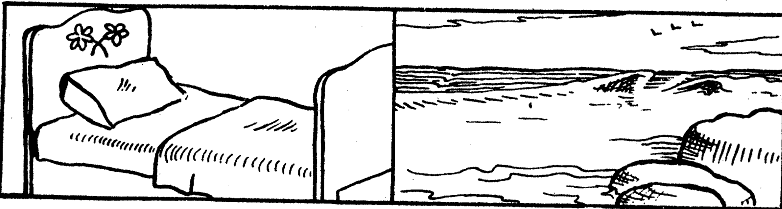
מאָל אַן וואַסער אין גלאָז

פאַרב אָפּ די שיף

מאָל אַן
אַ פיש אויפן טעלער

מאָל אַן אויפן טיש:
אַ מעסער, אַ גאָפּל, אַ לעפל

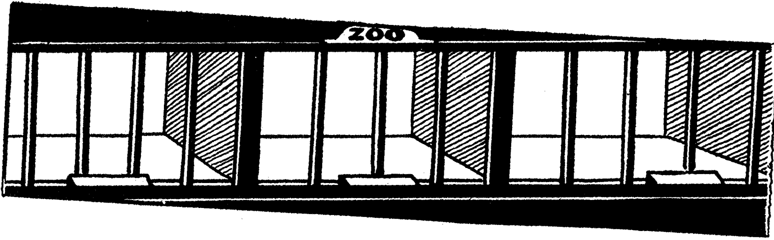

מאָל אַן אַ שיף אויפן ים

מאָל אַן אַ קינד אין בעט

What's funny about it?

1. דער ים איז קליין.
2. די מאַלפּע איז שיין.
3. דער לייב לייענט.
4. דער בער נייט אַ קלייד.

זע, זע, זע,
די מאַלפּע, דער בער,
דער וואָלף און דער לייב
אַנטלאָפן, אַנטלאָפן!

די מאַלפּע

דער בער

ווער, ווער, ווער?
ווער וועט כאַפּן
אַ מאַלפּע, אַ בער,
אַ וואָלף און אַ לייב?

אָט קומט דער זו-מאַן,
אָט קומט דער זו-מאַן!
ער וועט כאַפּן,
ער וועט ברענגען —
די מאַלפּע, דעם בער,
דעם וואָלף און דעם לייב!

דער וואָלף

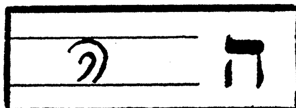

דער לייב

1) Put the animals back where they belong.

2) Tell the story.

3) Make a play out of the story.

דער הונט

דאָס איז אַ הונט.

דאָס איז עמיס הונט.

ווער האָט אַ הונט?

איך האָב I have

איך האָב אַ הונט, טאָם. טאָם איז אַ גוטער הונט. איך שפּיל מיט אים. איך נעם טאָם אין גאַס אַלע טאָג.

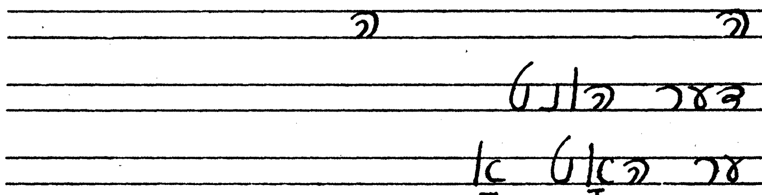
טאָם בילט. ער שפּרינגט אויף מיר. ער שפּילט מיט מיר.

ער האָט He has

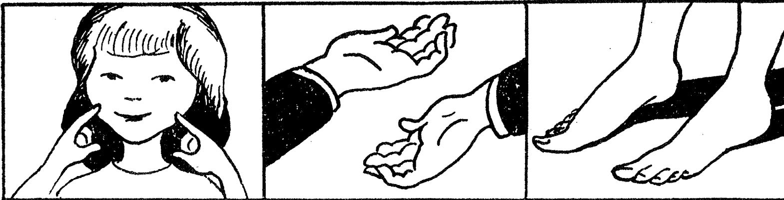
סעמי האָט צוויי הינט. ער האָט ליב די הינט. ער שפּילט מיט זיי.

זי האָט She has

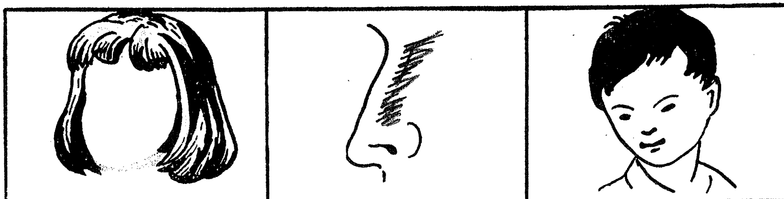
זינע האָט אַ העפט. זי האָט אַ בלייער און אַ בוך. זי מאָלט אַ בילד אין העפט. זי מאָלט אַ בילד פון אַ הונט.

איך האָב: I have

2 פּים   2 הענט   2 באַקן

אַ פּנים (פּאָנעם)   אַ נאָז   האָר

One איינער	Many אַ סך
דער פּום	די פּים
די האַנט	די הענט
די באַק	די באַקן
די נאָז	די נעז
דער קאָפּ	די קעפּ

וויפיל? How many?

1. וויפיל הענט האָב איך? איך האָב ______
2. וויפיל פּים האָב איך? איך האָב ______
3. וויפיל קעפּ האָב איך? איך האָב ______
4. וויפיל באַקן האָב איך? איך האָב ______
5. וויפיל נעז האָב איך? איך האָב ______

די מאַמע האָט פאַרגעסן

די מאַמע זאָגט : „מערי, גיי אין שול."

זאָגט מערי : „גוט, מאַמע, גיב מיר דאָס בוך, דעם העפט און דעם בלייער, און איך וועל גיין."

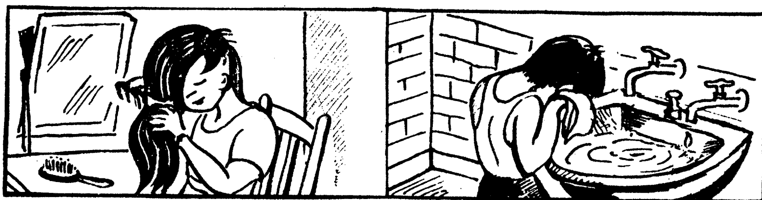
זאָגט די מאַמע : „זיי ליגן דאָרטן, אויפן טיש. נעם און גיי. עס איז שפּעט."

מערי זאָגט : „אַהאַ, דו האָסט עפּעס פאַרגעסן, מאַמע !"

פרעגט די מאַמע : „וואָס עפּעס האָב איך פאַרגעסן ?"

זאָגט מערי : „איך מוז פריער וואַשן די הענט. דו האָסט פאַרגעסן, דו האָסט פאַרגעסן !"

זאָגט די מאַמע : „דאָס איז גוט, מערי. וואַש די הענט, וואַש דאָס פּנים (פּאָנעם), ריין און שיין. פאַרקאַם די האָר."

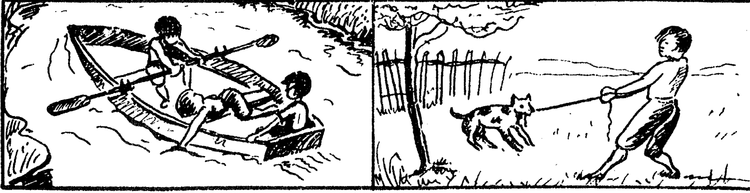

וואַש דאָס פּאָנעם. פאַרקאַם די האָר.

ענטפער:

1. וויפיל פיס האָט אַ הונט?
2. וויפיל קעפ האָט אַ קו?
3. וויפיל פיס האָט אַ וואָלף?

איך האָב ליב

1. ______ .2 ______

3. ______ .4 ______

שרײַב אונטער די בילדער:

1. שפּילן מיט דעם הונט.
2. פֿאָרן אויף אַ שיפֿל.
3. שפּילן מיט אַ באָל.
4. לייענען אַ בוך.

וואָס האָסטו ליב?

1.
2.

ײַ | ײ

דער שנײ איז װײַס

קינדער, קינדער,
זעט — אַ שנײ,
אַ װײַסער, װײַסער שנײ.

דער שנײ איז װײַס,
די גאַס איז װײַס
פֿון װײַסן, װײַסן שנײ.

דער װינטער קומט
און ברענגט אַ שנײ,
אַ װײַסן, װײַסן שנײ.

שרײַב: „יאָ", אָדער „נײן".

1. דאָס גראָז איז װײַס.
2. דאָס פּאַפּיר איז װײַס

מײַן נאָמען

מיין לערער לערנט מיך שרייבן.
שרייב איך שיין און ריין.
זע, מיין פולן נאָמען
שרייב איך שוין אַליין.

מײַן	דײַן
My	Your

איך קען שרייבן מיין נאָמען

מיין נאָמען איז:

שרײַב אַרײַן:

1. מײַן מאַמעס נאָמען איז:

2. מײַן טאַטנס נאָמען איז:

3. מײַן לערערס נאָמען איז:

עטל און מאָטל

עטל: שרייב ניט אויף מיין טיש, מאָטל.

מאָטל: זאָל איך שרייבן אויף מיין טיש?

עטל: ניין, שרייב ניט אויפן טיש, שרייב אין דיין העפט.

זײַן בוך

דאָס איז בענים בוך. זיין נאָמען איז אויף דעם בוך.

דאָס איז זיין בלייער. דאָס איז זיין העפט.

איר בוך

דאָס איז פּענים בוך. איר נאָמען איז אויף דעם בוך.

דאָס איז איר בלייער. דאָס איז איר העפט.

לייען און שרייב:

1. איז דאָס דײַן ?
ניין, דאָס איז ניט מײַן

2. איז דאָס פּערלס ?
יאָ, דאָס איז איר

3. איז דאָס בערלס ?
ניין, דאָס איז ניט זײַן

מײַן שוועסטערל

מיין קליינע שוועסטערל
איז זיס ווי די וועלט.
איר קענט אַזאַ מיידל
ניט קריגן פֿאַר געלט.

די שוועסטער — דאָס שוועסטערל
דער ברודער — דאָס ברודערל

איך האָב אַ ברודער און אַ שוועסטער.
מיין שוועסטערס נאָמען איז פּערל,
מיין ברודערס נאָמען איז בערל.

וואָס איז דיין שוועסטערס נאָמען?
וואָס איז דיין ברודערס נאָמען?

1. מײַן שוועסטערס נאָמען איז:

2. מײַן ברודערס נאָמען איז:

דער פרײַנט

בעני און סעמי

בעני איז סעמיס פריינט.

סעמי איז בענים פריינט.

ווער איז דיין פריינט?

מיין פריינט איז ______

עטל און פעני

עטל איז פענים פריינט.

פעני איז עטלס פריינט.

ווער איז דיין פריינט?

מיין פריינט איז ______

אַ נײַער שילער

דער לערער זאָגט: „קינדער, מיר האָבן אין שול אַ נייעם שילער.‟

„וואָס איז זיין נאָמען?‟ פרעגט בערל.

„זאָג דיין נאָמען‟, זאָגט דער לערער.

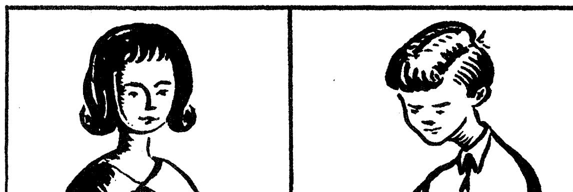
„מיין נאָמען איז בעני‟, זאָגט דער נייער שילער.

„איך וועל אים העלפן, איך וועל זיין בענים פריינט‟, זאָגט בערל.

„ניין, איך וועל אים העלפן, איך וויל זיין בענים פריינט‟, זאָגט מאָטל.

זאָגט דער לערער: „איך קענט אים ביידע העלפן.‟

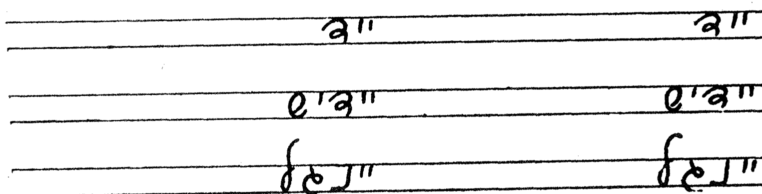
דער יינגל   די מיידל

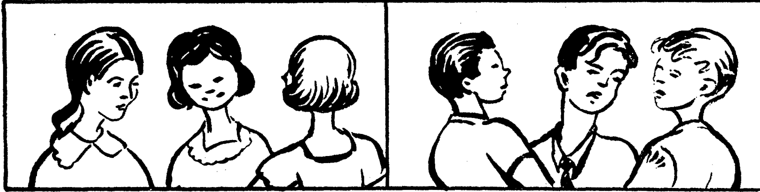
איך — אַ יידיש יינגל,
דו ביסט אויך אַ ייד.
לאָמיר ביידע זינגען
אַ ניי פריילעך ליד.

ייד	יידיש

איך בין אַ יידיש קינד,
מיין פאָטער און מיין מוטער זיינען יידן.
איך לערן יידיש אין דער שול.
איך רעד יידיש, איך לייען יידיש,
איך שרייב יידיש.
איך האָב פריינט אין דער יידישער שול.

די מיידלעך   די ייִנגלעך

שרייב אַריין:

1. וויפיל ייִנגלעך האָבן מיר אין קלאַס?

מיר האָבן אין קלאַס: ______________________

2. וויפיל מיידלעך האָבן מיר אין קלאַס?

מיר האָבן אין קלאַס: ______________________

3. וויפיל שילער האָבן מיר אין קלאַס?

מיר האָבן אין קלאַס: ______________________

4. וויפיל שילערינס האָבן מיר אין קלאַס?

מיר האָבן אין קלאַס: ______________________

שרייב אַריין: ייִדיש

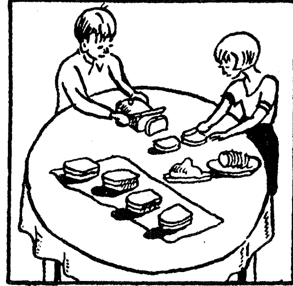
1. איך לייען

2. די שרייבט

3. ער קען רעדן

אַלע שילער האָבן ייִדישע ביכער.
אַלע שילער האָבן ביכער און העפטן.
אַלע שילער ברענגען בלייערס אין שול.
אַלע שילער זיינען פריינט.

ױ	ױ

ברױט מיט פּוטער,
ברױט מיט פּוטער,
גיב מיר ברױט מיט פּוטער.
שנײַד פֿאַר מיר
און שנײַד פֿאַר דיר,
און שנײַד אױך פֿאַר דײַן מוטער.

לױף און קױף

די מאַמע: סאַלי, לױף אַרױס אין קראָם, קױף ברױט און פּוטער.

סאַלי: מאַמע, איך װיל הערן די ראַדיאָ.

די מאַמע: נײן, סאַלי, איך קען ניט װאַרטן. דער טאַטע קומט באַלד, ער װעט װעלן עסן.

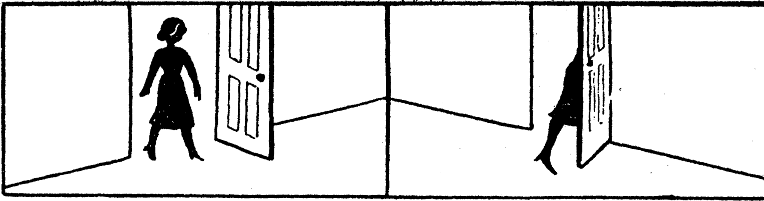
סאַלי: נו, גוט, טאָ גיב מיר געלט.

די מאַמע: נאָ דיר געלט. גײ שנעל, לױף.

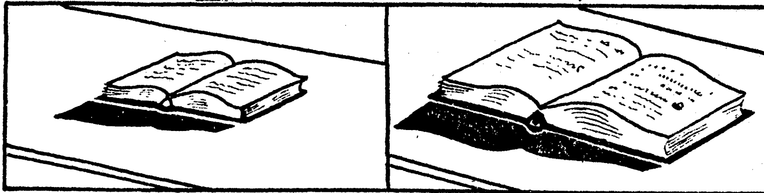
סאַלי: גוט, גוט, איך װעל לױפֿן.

ױ ױ

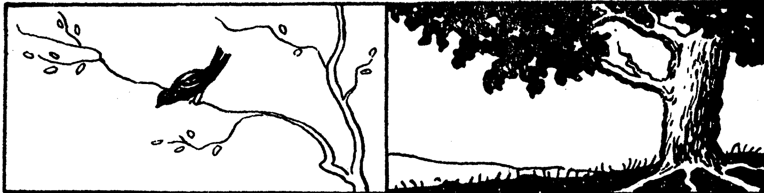
ײ	ױ	ױ
ש ן	ס װ	ב ר ט
ר ן	פֿ ר נ ט	ל ל
נ ן	א ן	ק ל

די פרוי גייט אַרויס פון הויז. | די פרוי קומט אַריין אין הויז.

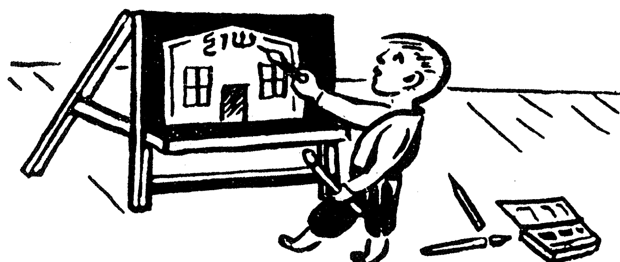
דאָס בוך איז גרויס. | דאָס בוך איז קליין

דער בוים איז גרויס. | דער פויגל איז קליין.

לייען און טו:

1. גיי אַרויס פון קלאַס. קום אַריין אין קלאַס.
2. שרייב אויפן ברעט: מיין טאַטע איז אַ מאַן, מיין מאַמע איז אַ פרוי.
3. פאַרב אָפּ דעם בוים אויפן בילד ברוין און גרין.
4. שרייב אָן אויפן ברעט: אַ פויגל פליט.
5. גיב דעם לערער אַ גרויס שטיק פּאַפּיר.
6. גיב דעם לערער אַ קליין שטיקל פּאַפּיר.

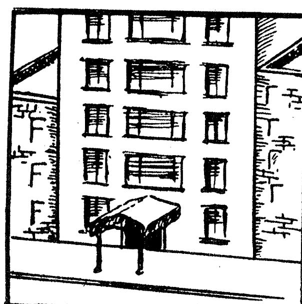

דאָס הויז

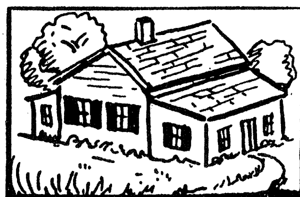
בעני מאָלט אַ הויז,
רויט און בלוי און ברוין.
אין דעם הויז אַ שול
באַלד איז פאַרטיק שוין.

אַ שיינע, גרויסע שול
ביי בענין אויפן בילד.
אויף דער שול מאָלט בעני
אָט אַזאַ מין שילד:

די יידישע שול

דאָס הויז איז גרויס

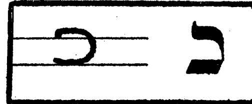

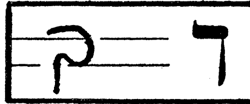
דאָס הויז איז קליין

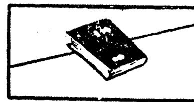
לייענט און טוט:

1. פאַרב אָפּ דאָס גרויסע
הויז אין ברוין און
גרין.

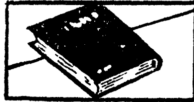
2. פאַרב אָפּ דאָס
הייזעלע אין בלוי
און גרין.

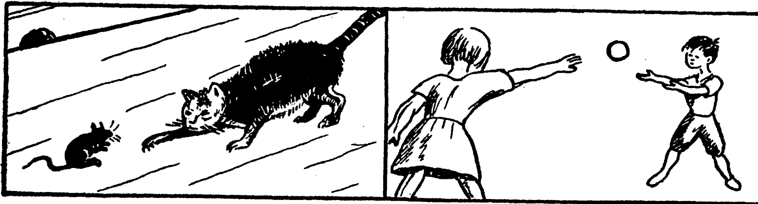

אַ ביכל

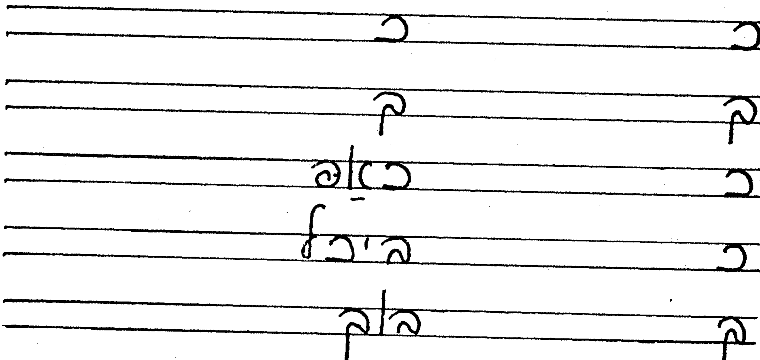
אַ בוך

מיכל האָט אַ ניי יידיש ביכל.
מיכל האָט ליב זיין ביכל.
ער נעמט זיין ביכל אין שול.
ער נעמט זיין ביכל אין פּאַרק.
מיכל נעמט זיין ביכל אין בעט
און לייענט ביז שפּעט.
רופן אים אַלע קינדער:
מיכל מיטן ביכל.

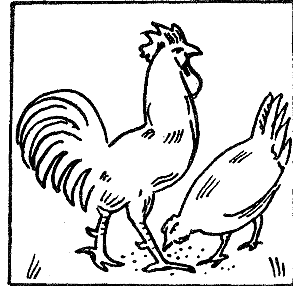

ער כאַפּט אַ באַל

זי כאַפּט אַ מויז

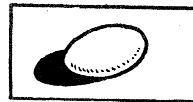
די הון און דער האָן

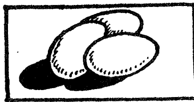
הינדעלע, הינדעלע,
ווייס ווי דער שניי,
זיי אַ גוט הינדעלע,
לייג מיר אַן איי.

די הון לייגט אַן איי.

דער האָן שרייט: „קו-קאַ-רע-קו!"

דאָס איי

די אייער

דאָס איי

די אייער

די הון לייגט אַן .

די הינער לייגן .

די הון לייגט 2 .

איך האָב ליב אַן .

איך האָב אַ ווײַסע .

דאָס איז פריש.

אײַ אַײ
אײַער אַײדע

דער זײגער שלאָגט נײַן.

עטל און סעמי זײַנען אַװעק אין סקול.

דער טאַטע איז אַװעק אין שאַפּ. די מאַמע איז אַװעק אין קראָם עפּעס קויפֿן.

די קלײנע אײדע איז אַלײן אין הויז. קלינג-קלאַנג קלינגט דער גלאָק.

„װער איז דאָרטן?" פֿרעגט די קלײנע אײדע.

„דאָס בין איך, דער פֿאַרמער. איך ברענג אײער. עפֿן די טיר."

די קלײנע אײדע עפֿנט די טיר.

עס קומט אַרײַן דער פֿאַרמער מיט אײער.

„גוט מאָרגן", זאָגט דער פֿאַרמער.

„גוט מאָרגן", ענטפֿערט די קלײנע אײדע.

„גיב דײַן מאַמען די פֿרישע אײער", זאָגט דער פֿאַרמער.

„אַ שײנעם דאַנק", זאָגט די קלײנע אײדע. „איך האָב ליב אַ פֿריש אײ."

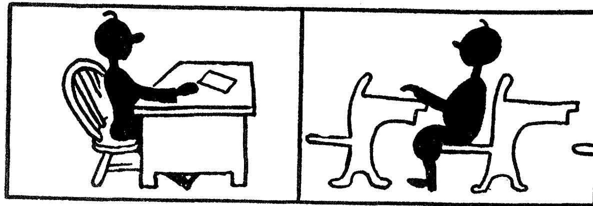
אײַ אײַער

אַײ אַײדע

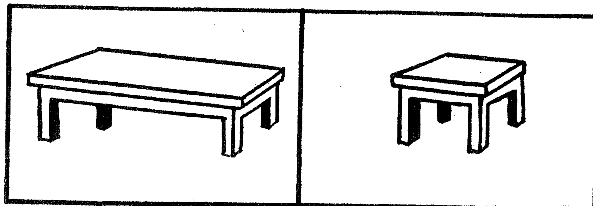
די קאַץ און דאָס קעצל

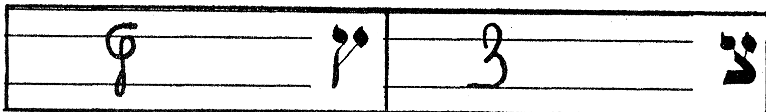
ווייס איז דאָס קעצל,
שוואַרץ איז די קאַץ.
קעצעלע, קעצעלע,
זיץ אויף אַ פּלאַץ.

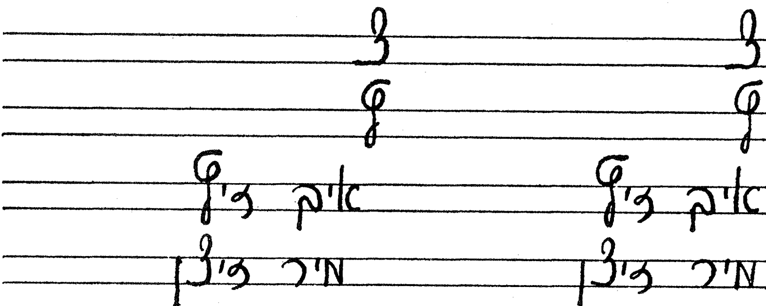

איך זיץ — זי זיצט

דער טיש איז קורץ — דער טיש איז לאַנג

די באָבע און דער זיידע

די באָבע און דער זיידע
גייען אין פּאַרק ביידע.
דער זיידע גייט מיט אַ
שטאָק
און די באָבע שטריקט אַ
זאָק.

דער זיידע

די באָבע

דאָס אייניקל

בעני גייט צו גאַסט

די מאַמע זאָגט: „בעני, מאָרגן פֿאָרן מיר צו גאַסט צו דער באָבען און צו דעם זיידן.“

בעני פֿרייט זיך. ער האָט ליב זיין באָבע און זיין זיידע.

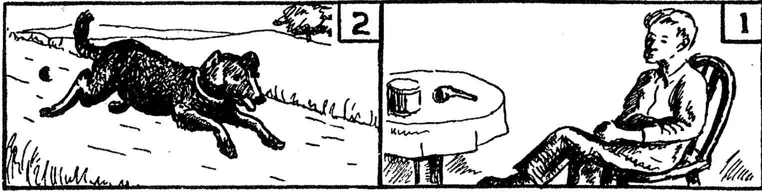
דער זיידע איז אַלט. ער האָט אַ ווייסע באָרד. און ער דערציילט שיינע מעשיות.

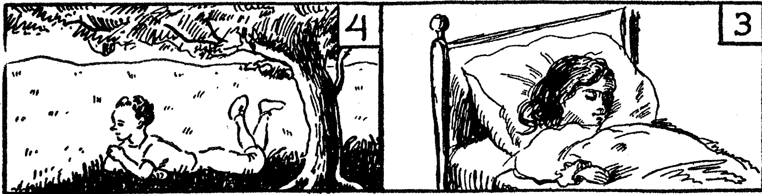
די באָבע איז אַ גוטע. זי גיט בענין אַ לאַליפּאָפּ און זי פֿרעגט:

„קענסטו שוין לייענען יידיש, בעני? קענסטו שוין שרייבן יידיש?“

בעני איז דעם זיידנס און דער באָבעס אייניקל. זיי האָבן ליב זייער אייניקל, בעני.

בעני האָט ליב צו פֿאָרן צו גאַסט צו זיידע־באָבע.

שרייב אונטער די בילדער:

1. דער מאַן זיצט אויף אַ שטול.
2. דער הונט לויפֿט.
3. דאָס קינד שלאָפֿט אין בעט.
4. דער יינגל ליגט אויפֿן גראָז.

לייען און טו:

1. גיי צו דער טיר.
2. גיי צום פענצטער.
3. לייג דיין בוך אונטערן טיש.
4. לייג דיין בלייער אויפן טיש.
5. שטיי אויף און זעץ זיך אַוועק.

דער שוסטער

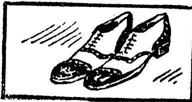

שוסטער, שוסטער,
איך, איך, איך.
נאַ דיר מיינע אַלטע שיך.
ווען איך צייל אָפּ
איינס, צוויי, דריי,
מוזטו מיר זיי מאַכן ניי!

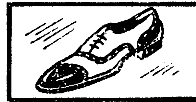
דער שנײַדער

שניידער, שניידער, אַרבעט שווער,
מיט דיין נאָדל, מיט דיין שער.
מאַך אונדז וואַרעם, מאַך אונדז שיין,
מאַך אַ קלייד פאַר זיך אַליין.

אַ פּאָר שיך

אַ שוך

שרייב אַריין:

כ	ק	ע
כאַפּ	איך	עני
מיכל	שיך	אָר
ביכל	קאַן	אָל
ראָכל	קקאָן	[illegible]

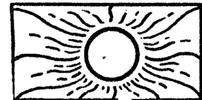
מיר שפּילן

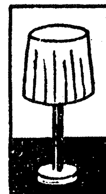
איך וועל זיין דער טאַטע,
דו — די מאַמע זיי.
איר — די גוטע קינדער,
איינס און צוויי און דריי.

דו — וואַש די פענצטער,
דו — דאָס מעבל וויש.
איך שטויב אָפּ די שטולן
און דעם גרויסן טיש.

שרייַב אַרייַן:

1. איך זיץ אויף אַ
2. אַ בוך ליגט אויפן
3. איך שלאָף אין

די זון

דער לאָמפּ

די לבנה

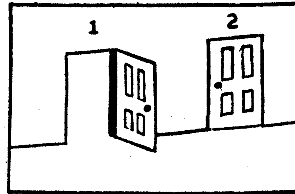
טאָג און נאַכט

איצט איז טאָג. בייטאָג שיינט די זון. בייטאָג איז ליכטיק.

וואָס טו איך בייטאָג?

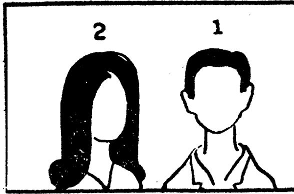
עס ווערט פינצטער, עס קומט די נאַכט. ביינאַכט שיינט די לבנה. ביינאַכט צינד איך אָן אַ לאָמפּ, און עס ווערט ליכטיק.

וואָס טו איך ביינאַכט?

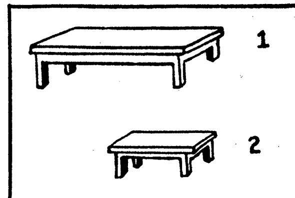
— די טיר איז אָפן

— די טיר איז פאַרמאַכט

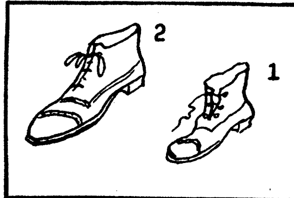
— סעמי האָט קורצע האָר

— עמאַ האָט לאַנגע האָר

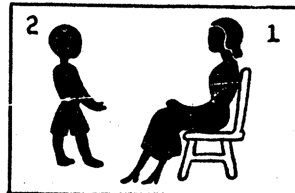
— דער טיש איז גרויס

— דער טיש איז קליין

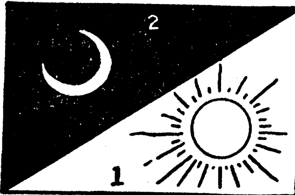
— דער שוך איז אַלט

— דער שוך איז ניי

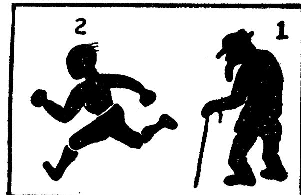
— די מאַמע זיצט

— דער יינגל שטייט

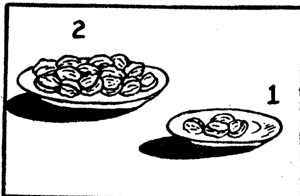
— די זון שיינט בייטאָג.

די לעוואָנע שיינט ביינאַכט

— דער זיידע גייט

— דער יינגל לויפט

— דאָ איז ווייניק ניס

— דאָ איז אַ סך ניס

Put the numbers (1) or (2) near the sentences.

קעצל און הינטל

קעצל ליגט אין בעטל,
קראַנק איז אונדזער קאַץ.
ברענגט איר אונדזער הינטל
מילך אויף אַ טאַץ.

ווײַנט און ווײַנט דאָס קעצעלע,
— אוי, אוי, אוי, מײַן קאָפּ!
און דאָס גוטע הינטעלע
טרעט פֿון איר ניט אָפּ.

ביז דאָס קראַנקע קעצעלע
ווערט צוריק געזונט —
פֿרייען זיך און דרייען זיך
דאָס קעצל מיטן הונט.

ף	פ	צ
שלאָ	קאַ	קע ל
לוי	שוואַר	ו
קוי	קור	וריק
טי	די	צי ט.

וואו ?

Where

עטל לויפט אַריין אין הויז און זי שרייט : „מאַמע, וואו ביסטו ?"

„איך בין אין קיך", ענטפערט די מאַמע. „איך קאָך מיטאָג. קום אַהער."

עטל קומט אַריין אין קיך און זאָגט :

„מאַמע, וואו איז מיין בוך, וואו איז מיין העפט, וואו איז מיין בלייער ? איך מוז גיין אין שול. עס איז שפעט."

זאָגט די מאַמע :

„דיינע שול-זאַכן ליגן, וואו דו האָסט זיי געלאָזן. זוך זיי."

„העלף מיר זוכן, מאַמע. איך וויל ניט קומען שפעט."

וואו וואו

שרייב אַריין די ענטפערס:

1. וואו איז דיין מאַמע?

2. וואו איז דיין טאַטע?

3. וואו איז דיין ברודער און דיין שוועסטער?

איך זע, איך הער, איך שמעק,
איך לעק, איך טאַפּ.

דאָס אויג. די אויגן.
איך זע מיט די אויגן.

דאָס אויער. די אויערן.
איך הער מיט די אויערן.

די נאָז.
איך שמעק מיט דער נאָז.

די צונג.
איך לעק מיט דער צונג.

די האַנט.
איך טאַפּ מיט די הענט.

שרײַב אַרײַן אונטער די בילדער:
אויגן. אויערן. נאָז. צונג. איך טאַפּ.

די עלטערן

Parents

די טאָכטער	**דער זון**
Daughter	Son

בעני איז אַ גוטער זון. ער העלפֿט זײַן מאַמען. ער פֿאָלגט זײַנע עלטערן.

בעני האָט אַ גרויסן ברודער. דער ברודער הייסט אייב. אייב איז אַ סאָלדאַט.

בעני האָט אַ קליינע שוועסטער. זי הייסט עטעלע. עטעלע איז אַ גוטע טאָכטער. זי פֿאָלגט די עלטערן.

בעני האָט אַ זיידע און אַ באָבע. ער איז זייער אייניקל.

שרײַב אויס:

(זון, טאָכטער, עלטערן, אײניקל)

1. בעני איז אַ גוטער

2. בעלאַ איז אַ גוטע

3. איך האָב ליב מײַנע

4. איך האָב אַ זיידע און אַ באָבע. איך בין זייער

5. מײַן שוועסטער איז זייער

אַ באַל־שפּיל

צו דער וואַנט!
צוריק צו מיר!
איינס און צוויי,
און דריי און פיר!

פינף און זעקס,
שטאַרקער קלאַפּ!
איך וואַרף און כאַפּ,
וואַרף און כאַפּ!

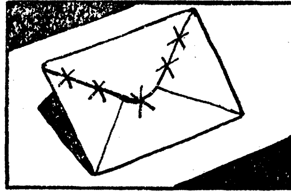
איך צו דיר,
און דו צו מיר,
אַ גרוס פון מיר,
אַ גרוס צו דיר.

עטל שרייבט אַ בריוו

מאַמע: וואָס שרייבסטו, עטל?

עטל: איך שרייב אַ בריוו צו דער באָ-
בען און דעם זיידן פון מאַמע:
„מײַנע ליבע באָבע-זיידע,
איך קען שוין ייִדיש לייענען פײַן,
שיק איך אײַך אַ גרוס פון ווײַטן,
נאָר געזונט זאָלט איר מיר זײַן!"

אַ בריוו

דער קלאַס שרייבט אַ בריוו צו די עלטערן

דער לערער זאָגט: „קינדער, היינט וועלן מיר שרייבן אַ בריוו צו די עלטערן.״

„פֿאַרוואָס?״ פֿרעגט מערי.

„מיר וועלן רופֿן די עלטערן צו דער קלאַס פּאַרטי״, זאָגט דער לערער.

דער לערער שרייבט דעם בריוו אויפֿן ברעט און די קינדער שרייבן אין די העפֿטן.

אָט איז דער בריוו:

„טייערע עלטערן:

„קומט צו גאַסט מאָרגן אין שול. מיר וועלן האָבן אַ שיינע פּאַרטי.

„מיר קענען שוין דעם יידישן אַלף־בית. מיר קענען לייענען און שרייבן יידיש. מיר קענען אַ ביסל רעדן יידיש.

„מיט גרוס,

„אייער זון (טאָכטער).״

(שרייב דיין נאָמען דאָ)

אַלעף, בּיס, גימל,
אויף מיין קינד אַ זיסער דרעמל.

דאַלעד, היי, וואָוו,
אויף מיין קינד אַ זיסער שלאָף.

זייִן כעס און טעס,
טאָג און נאַכט איז אַ מעסלעס.

יוד און כאָף,
קומט די נאַכט, קומט דער שלאָף.

לאַמעד, מעם; נון,
קומט דער טאָג, גייט אויף די זון.

סאַמעך, ע, פּעי,
טוט דער האָן אַ קריי.

פֿיי, צאַדיק, קוף,
צו דער אַרבעט טוט אַ רוף.

רייש, שין און טאָף,
שלאָף, מיין קינד, שלאָף.

וואָס מיר זיינען

מיר זיינען קינדער,
מיר זיינען קינדער,
מיר זיינען יונג און קליין.
מיר ווילן זינגען,
מיר ווילן שפּרינגען,
מיר ווילן טאַנצן גיין!

איינס און צוויי און דריי און פיר,
וואָס מיר זיינען, זיינען מיר.
יאָ, מיר זיינען יונג און קליין,
ווי סאָלדאַטן וועלן מיר גיין!

יאָ	יו
ווי אין יאָר	ווי אין יונג

יונגע קינדער

בערל קומט אין שול. פרעגט אים דער לערער: „בערל, ווי אַלט ביסטו?"

זאָגט בערל: „איך בין ניט אַלט, איך בין יונג. איך בין ניין יאָר."

זאָגט דער לערער: „דו ביסט טאַקע יונג, אָבער מען דאַרף זאָגן: איך בין ניין יאָר אַלט."

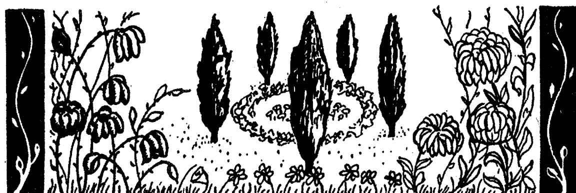
זאָגט בערל: „גוט, איך בין ניין יאָר אַלט."

פרעגט דער לערער: „און ווי אַלט איז דיין שוועסטער?"

ענטפערט בערל: „מיין שוועסטער איז פינף יאָר אַלט."

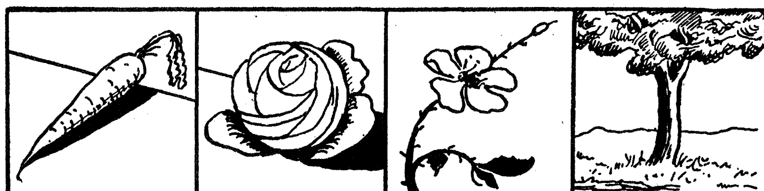
זאָגט דער לערער: „איר זייט ביידע יונגע קינדער."

אַ שיינער גאָרטן מיט בלומען

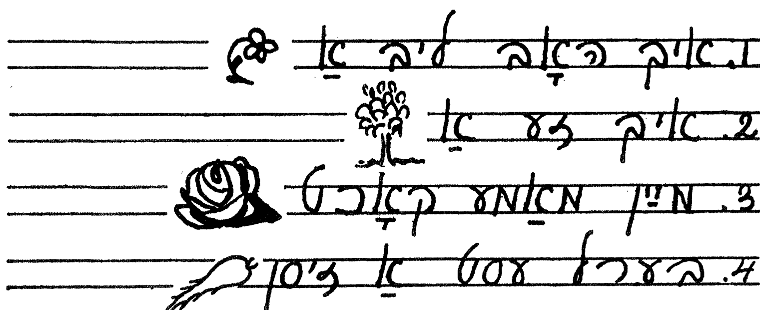

אַלע, אַלע, אַלע,
קינדער קומט צו מיר,
איך וועל אייך געבן בלומען,
זיי וואַקסן ביי מיין טיר.

רירט ניט אָן די בלומען,
רייסט זיי ניט אַרויס,
לאָזט זיי וואַקסן, וואַקסן,
ביז זיי ווערן גרויס!

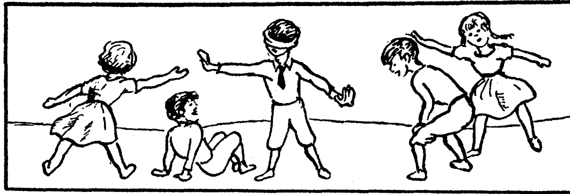

אַ בוים   אַ בלום   קרויט   אַ מער

מערי און בעני האָבן אַ גאָרטן לעבן זייער הויז. אין גאָרטן וואַקסן בלומען און ביימער. אין גאָרטן איז דאָ שיין גרין גראָז. אין גאָרטן וואַקסן מערן און קרויט. מערי און בעני האָבן ליב זייער שיינעם גאָרטן.

מיר שפּילן

די אויגן פֿאַרמאַך,
די אויגן פֿאַרבינד.
אָט ביסטו בלינד,
אָט ביסטו בלינד.

זאָג מיר, דו בלינדער.
וואו זיינען אַלע קינדער?
מאַך די אויגן אָפֿן,
וואו זיינען זיי אַנטלאָפֿן?

דאָס אויג

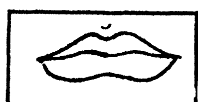
דאָס אויער

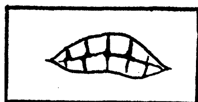
די אויגן

די אויערן

דאָס מויל

די ציין

אַרבעט

אַרבעט, קינדער,
אַרבעט גוט.
ווער עס אַרבעט,
דעם איז גוט.

וואָס טוט דיין טאַטע?

דער לערער פרעגט: „בעני, וואָס טוט דיין טאַטע?"

ענטפערט בעני: „מיין טאַטע אַרבעט אין שאָפּ. ער איז אַ שניידער."

זאָגט דער לערער: „דיין טאַטע איז אַן אַרבעטער."

זאָגט מאָטל: „וואָס איז מיין טאַטע? ער האָט אַ קראָם."

זאָגט דער לערער: „דיין טאַטע איז אַ קרעמער."

זאָגט פערל: „און מיין זיידע האָט אַ פאַרם. ער האָט אַ קו. ער האָט הינער און הענער."

זאָגט דער לערער: „דיין זיידע איז אַ פאַרמער."

שרייַב אַריין ענטפערס:

1. מייַן טאַטע אַרבעט אין
2. מייַן טאַטע איז
3. מייַן מאַמע אַרבעט אין

קראַנק		געזונט
Sick		Well

איך הוסט

I cough

וואָס איז דער טאַטע ?

סימאָר קומט צום ערשטן מאָל אין שול.

לערער : וואָס איז דיין נאָמען, יינגל ?

סימאָר : מיין נאָמען איז סימאָר.

לערער : ווי אַלט ביסטו, סימאָר ?

סימאָר : איך בין זיבן יאָר אַלט.

לערער : וואָס איז דיין טאַטע ?

סימאָר : מיין טאַטע איז קראַנק.

לערער : ניט דאָס מיין איך. וואָס טוט דיין טאַטע ?

סימאָר : מיין טאַטע הוסט.

לערער : איך וויל וויסן, וואָס דיין טאַטע טוט, ווען ער איז געזונט.

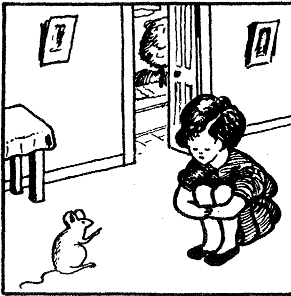
סימאָר : ווען ער איז געזונט, הוסט ער ניט.

לערער : וואָס טוט דיין טאַטע, ווען ער איז ניט קראַנק, און ער הוסט ניט ?

סימאָר : דאַן טוט ער זיך אָן און ער גייט אַרבעטן.

וואָס טוט די מאַמע ווען אַ
קינד איז קראַנק?

גיי רעכטס און לינקס

איך פרעג ביי דער מויז:
„וואו איז דיין הויז?"
זאָגט דאָס מייזעלע מיר:
„גיי אַרוים פון דער טיר,

„און גיי פריער רעכטס,
„נאָך דעם גיי לינקס,
„דאַן ווידער רעכטס,
„דאַן ווידער לינקס . . .

„דאַן בויג זיך איין
„און קום אַריין.
„פּאַמעלעך — האָפּ-האָפּ,
„צעקלאַפּ ניט דיין קאָפּ!"

די לינקע האַנט און די רעכטע האַנט

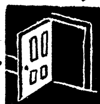
אַ שפּאַס Joke

סעמי: מאַמע, עס איז פינצטער.
די מאַמע: צינד אָן דעם לאָמפּ, סעמי.
סעמי: איך זע ניט, וואו דער לאָמפּ איז.
די מאַמע: דער לאָמפּ איז אויפן טיש, ביי דיין רעכטער האַנט.
סעמי: עס איז פינצטער, מאַמע. איך קען ניט זען, וועלכע איז מיין רעכטע האַנט און וועלכע איז מיין לינקע האַנט.

אַרעלע נאַרעלע זוכט אַרבעט

אַמאָל איז געווען אַ ייִנגל. האָט ער געהייסן אַרעלע נאַרעלע. גייט אַרעלע נאַרעלע אין גאַס, זעט ער אַ .

פרעגט דער שניידער: „אַרעלע נאַרעלע, וואָס קענסטו טאָן?"

זאָגט אַרעלע נאַרעלע: „איך קען שערן פּאַפּיר און איך קען קריכן אויף דער . איך קען עסן זיסע זאַכן. און איך קען וויינען און לאַכן."

פרעגט דער TAILOR: „און אַ האַלטן קענסטו?"

ענטפערט אַרעלע נאַרעלע: „ניין. איך האָב מורא צעשטעכן די."

זאָגט דער TAILOR: „אויב אַזוי, קענסטו ניט זיין אַ שניידער."

גייט אַרעלע נאַרעלע ווייטער און זעט אַ שוסטער.

פרעגט דער שוסטער: „מיט אַ קלאַפּן קענסטו?" ענטפערט אַרעלע נאַרעלע: „איך האָב מורא איך קען נאָך צעקלאַפּן די."

„אויב אַזוי, קענסטו אַ שוסטער ניט זיין."

זעט אַרעלע נאַרעלע, אַז מען וועט אים ניט נעמען צו קיין אַרבעט, לויפט ער אַהיים און נעמט זיך לערנען לייענען און שרייבן.

מיט אַ נאָז און אָן אַ נעזל

װען קינדער טרינקען מילך
פֿון אַ גרױסער גלאָז,
װאַקסן זײ געזונט
מיט אַ שײנער נאָז.

װען קינדער טרינקען מילך
פֿון אַ קלײן גלעזל,
װאַקסן זײ
מיט אַ קלענער נעזל.

װען קינדער טרינקען נישט
קײן מילך
פֿון קײן גלאָז
און ניט פֿון קײן גלעזל

זײנען זײ גרינגער
פֿון אַ גרעזל
און זײ בלײבן
אָן אַ נעזל.

אַ קראָם

איך גײ אַמאָל
אין גראָסערי קראָם,
קױפֿן מילך און ברױט,
קױפֿן עפּל און קרױט,
קױפֿן טײ און צוקער
און פֿרישע פּוטער.

ווער בין איך?

דער בעקער

________ ________, באַק אַ בייגל,
באַק אַ קיכל, באַק אַ טייגל,
באַק אַ ברויטל, באַק אַ זעמל,
און פּאַרקויף עס אין דיין קרעמל.

דער סטאָליער

סטאָליער, סטאָליער, קום און מאַך
טישן, בענקלעך אַ סך,
________ ________, זעג און האַק
טראָגסט באַהאַלטן אין אַ זאַק.

שרייב אַריין די ווערטער:
(דער בעקער, דער סטאָליער)

1. איך באַק ברויט. איך בין
אַ ________
2. איך מאַך טישן און שטולן. איך
בין אַ ________
3. דער ________ באַקט ברויט.
4. דער ________ מאַכט אַ טיש.

מיכל זוכט זײַן ביכל

גייט מיכל אין שול און פֿאַרלירט זײַן ביכל. זוכט ער דאָ, זוכט ער דאָרטן, און ער קען ניט געפֿינען. דאָס ביכל איז ניטאָ.

קומט מיכל אַהיים און זוכט זײַן ביכל. ער זוכט אויפֿן טיש און אונטערן טיש. ער זוכט אין שאַפֿע און אונטערן בעט — ניטאָ דאָס ביכל.

לייגט זיך מיכל שלאָפֿן און ער טראַכט וועגן זײַן ביכל. און אָט זעט מיכל — זײַן ביכל ליגט אין גאַס. דער ווינט רייסט די בלעטלעך. לויפֿט מיכל און לויפֿט און קען ניט כאַפּן דאָס ביכל.

כאַפּט זיך מיכל אויף און זעט, אַז זײַן קאָלדרע איז אויפֿן דיל. דעקט ער זיך צו און שלאָפֿט ווייטער.

אויף מאָרגן גייט מיכל אין שול אָן אַ ביכל. פֿרעגט דער לערער: „מיכל, וואו איז דײַן ביכל?"

זאָגט מיכל: „איך האָב פֿאַרלאָרן מײַן ביכל."

קומט צו אַ ייִנגל און זאָגט: „איך האָב געפֿונען אַ ביכל."

זאָגט מיכל: „דאָס איז מײַן ביכל, גיב מיר מײַן ביכל."

זאָגט דער ייִנגל: „פֿון וואַנען ווייסטו, אַז דאָס איז דײַן ביכל?"

„אָט איז מײַן נאָמען אויפֿן ביכל", זאָגט מיכל.

ווי אזוי האָט מיכל דערקענט זײַן ביכל?

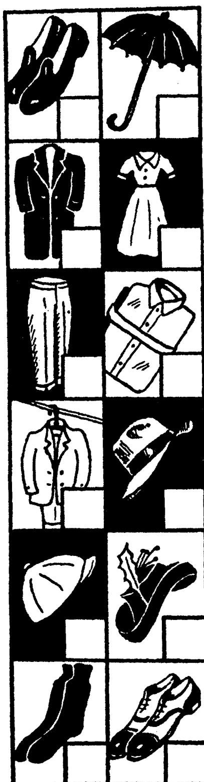
לייזער דער בייזער

לייזער דער בייזער
איז געגאַנגען אין גאַס.
איז אַראָפּ אַ רעגן,
איז געוואָרן נאַס.

גייט לייזער דער בייזער
צוריק אין שטוב,
פֿאַלט לייזער דער בייזער
אַריין אין אַ גרוב.

וואָס מיר טוען אָן

1. עס רעגנט. איך טו אָן קאַלאָשן און איך נעם אַ שירעם.
2. עס איז קאַלט. איך טו אָן אַ מאַנטל.
3. אַ ייִנגל טוט אָן אַן אָנצוג.
4. אַ ייִנגל טוט אָן אַ העמד.
5. אַ ייִנגל טוט אָן הויזן.
6. אַ מיידל טראָגט אַ קלייד.
7. די מאַמע טראָגט אַ הוט אויפֿן קאָפּ. דער טאַטע טראָגט אויך אַ הוט אויפֿן קאָפּ.
8. אַ ייִנגל טראָגט אַ היטל אויפֿן קאָפּ.
9. אויף די פֿיס טוען מיר אָן שיך.
10. אויף די פֿיס טוען מיר אָן זאָקן.

שטעל צו די ריכטיקע נומערן צו די בילדער

אַ גנב (אַ גאַנעוו) Thief

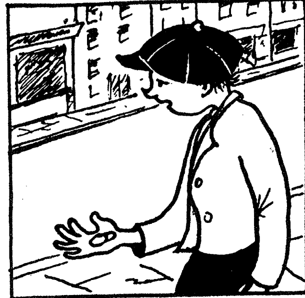
ווי לעמעד האַלט געלט

אַמאָל איז געווען אַ יינגל. איז ער געווען אַ נאַר. האָט מען אים גערופן לעמעך.

אַמאָל זאָגט אים די מאַמע: „לעמעך, גיי אין קראָם, קויף צוקער און טיי. נאַ דיר געלט, אָבער פאַרליר ניט דאָס געלט."

נעמט לעמעך דאָס געלט און גייט אין קראָם. גייט ער אין גאַס און האַלט דאָס געלט אין האַנט. און די האַנט האַלט ער אָפן.

גייט צו אים צו אַ גנב און פרעגט: „פאַרוואָס האַלטסטו דיין געלט אָפן אין האַנט?"

ענטפערט לעמעך: „איך קוק אויפן געלט, איך זאָל עס ניט פאַרלירן."

זאָגט דער גנב: „דו ביסט אַ קלוגער יינגל. וואָס איז דיין נאָמען?"

זאָגט לעמעך: „מען רופט מיך לעמעך."

זאָגט דער גנב: „איך וועל דיר העלפן טראָגן דיין געלט, לעמעך."

גיט אים לעמעך אַוועק דאָס געלט.

גייען זיי און גייען און דער גנב זאָגט: „וואַרט דאָ אַ ביסל. איך וועל באַלד קומען."

שטייט לעמעך און וואַרט, און וואַרט און דער מאַן קומט ניט. גייט ער זוכן דעם מאַן און קען אים ניט געפינען.

גייט שוין לעמעך אַהיים. פרעגט אים די מאַמע: „לעמעך, וואו ביסטו געווען אַזוי לאַנג?"

דערציילט איר לעמעך וועגן דעם מאַן און דאָס געלט. זאָגט די מאַמע: „וויי איז מיר, וואָס פאַר אַ לעמעך אַ זון איך האָב."

אַ טאָג מיט אַרבעט

דער פרי

ט די ציין

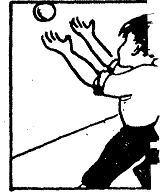
אין דער פרי

פאַרקאַמט זיך

פרימאָרגנס קומט די זון צוגיין;
צייט פאַר סעמין אויפצושטיין.
סעמי דאַרף זיך אָנטאָן גיך,
דער פרישטיק קאָכט זיך שוין
אין קיך.

בייטאָג

פילט באַל

בייטאָג

גייט אין שול

סעמי וואַשט זיך, פּוצט די ציין,
אַ גוטער ייִנגל דאַרף זיין ריין.
איצט אויף שנעל זיך נאָך פאַרקאַמען,
ער זאָל אין סקול ניט פאַרזאַמען!

בייטאָג

סט מיטאָג

אין אָוונט

טוט היים-
אַרבעט

גוט מאָרגן! גוט מאָרגן!

שרייב, וואָס דו טוסט אַ גאַנצן טאָג:

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______

ין אָוונט

ערט ראַדיאָ

ביינאַכט

אַ גוטע נאַכט!

ווי לעמעך גייט זיך גליטשן

עס איז ווינטער. לעמעך וויל גיין זיך גליטשן. נעמט ער זיינע גליטשערס און גייט אויפן גליטש.

טראַכט לעמעך: „וואָס זאָל איך טאָן, איך זאָל ניט פאַלן אויפן גליטש?" זעט לעמעך ווי אַ מענטש וואַרפט אַש לעבן זיין טיר. פרעגט לעמעך:

„פאַרוואָס וואַרפסטו אַש אויפן שניי?"

זאָגט דער מענטש: „דו זעסט, עס איז גליטשיק. וואַרף איך אַש אויפן שניי, מענטשן זאָלן ניט פאַלן."

זאָגט לעמעך: „גיב מיר אַ ביסל אַש."

גיט דער מאַן לעמעכן אַש און לעמעך גייט ווייטער. קומט לעמעך אויפן גליטש, און וואַרפט אָן אַש אויפן אייז.

שרייען די קינדער: „פאַרוואָס וואַרפסטו אַש אויפן אייז?"

זאָגט לעמעך: „איך וואַרף אַש, איך זאָל ניט פאַלן."

האָבן אַלע קינדער גענומען לאַכן.

זאָגט לעמעך: „פאַרוואָס לאַכט איר? איך האָב אַליין געזען, ווי אַ מאַן האָט עס געטאָן, אַז מענטשן זאָלן ניט פאַלן."

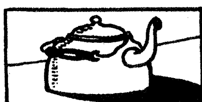
האָבן אַלע קינדער גענומען נאָך מער לאַכן.

ווייסט איר, פאַרוואָס די קינדער האָבן געלאַכט?

קאַטשקע

טשייניק

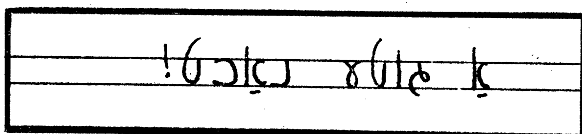

אַ מעשה (אַ מייסע)

ליִיענט מיר מאַ אַ מעשה
שטענדיק פאַרן שלאָפן
און איך הער די מעשה
מיט די אויגן אָפן.

שטיל איז און די מאַמע
לייענט קוים צו הערן
און אין פענצטער זע איך
ווייטע-ווייטע שטערן.

ליג איך אין מיין בעטל
מיט די אויגן אָפן,
מאַמעס שיינע מעשה
וויגט מיך איין צום שלאָפן

ווער קען דערציילן אַ מעשה?

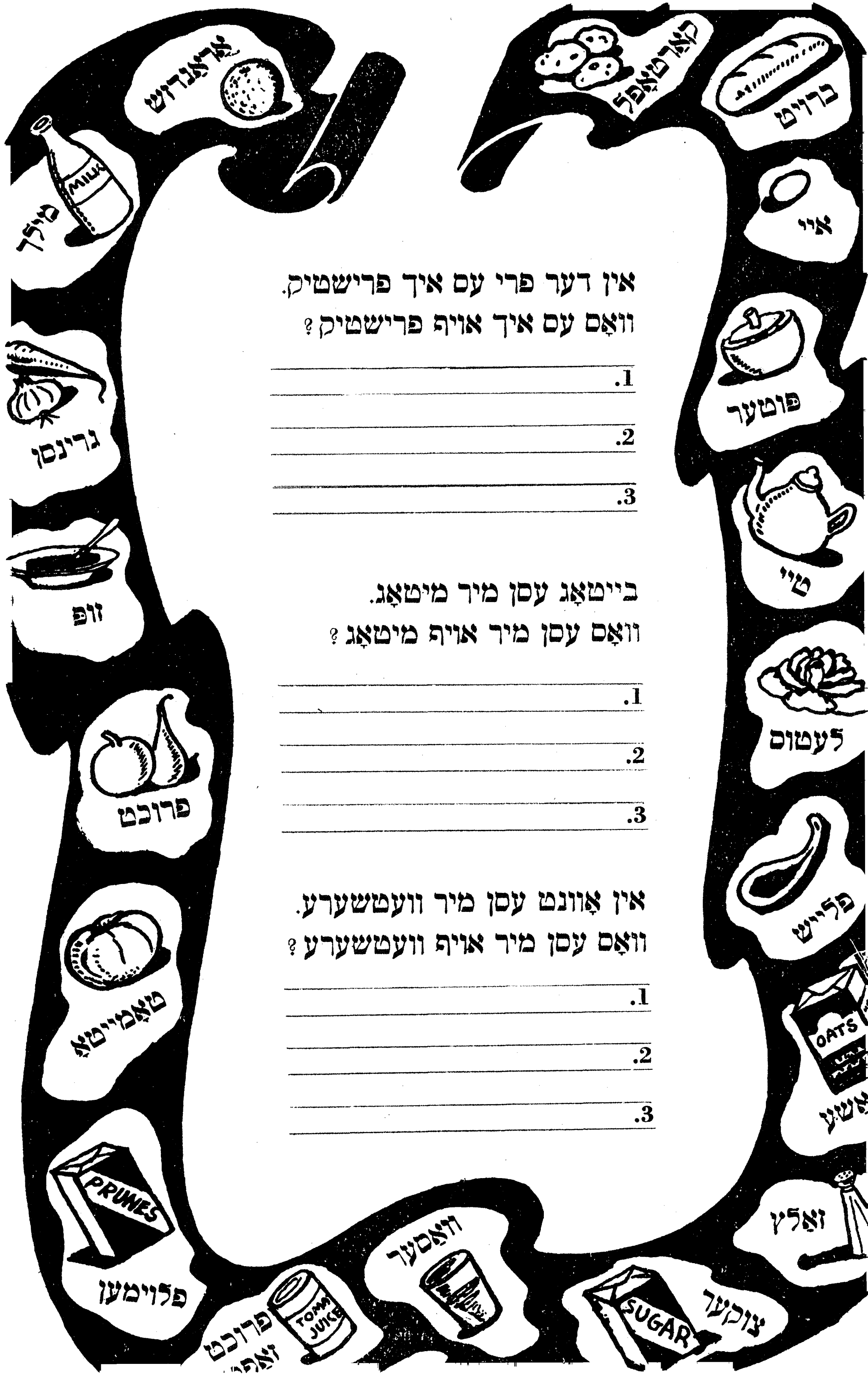
„קינדער, ווער קען דערציילן אַ מעשה?" פרעגט די לערערין.

„איך, איך!" זאָגט פערל. „די באָבע האָט מיר דערציילט אַ מעשה וועגן אַ ציגעלע אַ ווייסע."

בערל הויבט אויף זיין האַנט: „לערערין, איך קען דערציילן אַ מעשה וועגן סופּערמען."

שרייט הערי: „איך קען דערציילן אַ שיינע מעשה וועגן מיין ברודער. ער איז אַ סאָלדאַט. ער האָט מיר געשריבן אַ בריוו."

האָבן אַלע קינדער דערציילט מעשות (מייסעס).

אין דער פרי עס איך פרישטיק.
וואָס עס איך אויף פרישטיק?

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

בייטאָג עסן מיר מיטאָג.
וואָס עסן מיר אויף מיטאָג?

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

אין אָוונט עסן מיר וועטשערע.
וואָס עסן מיר אויף וועטשערע?

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

פֿאַרלאָרן און געפֿונען

דער קלײנער בעני
האָט פֿאַרלאָרן אַ פּעני,
װאָס ער האָט באַקומען פֿון פֿעניו.
איז געגאַנגען פֿעני
און האָט געפֿונען די פּעני
און צוריקגעגעבן צו בעניו.

גע
גאַנ
גען

געגאַנגען

גע
פֿו
נען

געפֿונען

גע
זוכט

געזוכט

גע
שפּילט

געשפּילט

שרײַב אױסן: הײם

1. איך פֿאַרלאָרן מײַן בוך
2. איך געזוכט מײַן בוך.
3. איך געפֿונען מײַן בוך.

עטל און דאָס קעצל

עטל די קליינע
האָט געשפּילט זיך אין קיך.
איז געקומען דאָס קעצל
און פֿאַרשלעפּט אירע שיך.

זיצט עטל די קליינע
אין שטוב איצט אַליין
און וואַרט ביז די מאַמע
וועט קומען אַהיים.

ענטפֿער די פֿראַגן:

1. פֿאַרוואָס וואַרט עטל אויף דער מאַמען?
2. איז עטל אַ גרויסע מיידל אָדער אַ קליינע?

שרײַב אַרײַן: בין.

1. איך געווען אין דער היים.
2. איך געגאַנגען אין שול.
3. איך געקומען אַהיים.

אַ מעשה וועגן צוויי ברידערלעך

אַמאָל זיינען געווען צוויי ברידערלעך. איינער האָט געהייסן בעני און דער אַנדערער האָט געהייסן לעני.

בעני האָט געזאָגט, אַז ער איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער און לעני האָט געזאָגט, אַז ער איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער.

גייען זיי צום טאַטן און פרעגן:

„טאַטע, ווער פון אונדז איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער?“

לאַכט דער טאַטע און זאָגט: „ביידע זייט איר שיין, קלוג און גוט.“

גייען זיי צו דער מאַמען:

„מאַמע, ווער פון אונדז איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער?“

ענטפערט די מאַמע: „אַמאָל — בעני און אַמאָל — לעני.“

גייען זיי צו אַ פייגעלע:

„פייגעלע, פייגעלע, ווער איז שענער, בעני אָדער לעני?“

מאַכט דאָס פייגעלע: „ציף-ציף.“

„ווער איז בעסער: בעני אָדער לעני?“

מאַכט דאָס פייגעלע: „ציף-ציף.“

„ווער איז קליגער: בעני אָדער לעני?“

מאַכט דאָס פייגעלע: „ציף-ציף.“

ווייסן נאָך היינט ניט בעני און לעני, ווער עס איז שענער, ווער עס איז בעסער און ווער עס איז קליגער.

בעני און לעני זײַנען געגאַנגען צו:

1. ______ 2. ______ 3. ______

אַ שפּיל מיט אַ ליד

קינדער: וואו איז העזעלע געווען,
וואו איז קליינינקער געווען?

דער האָז: אין אַ גאָרטן, קינדערלעך,
אין אַ גאָרטן, שיינינקע.

קינדער: וואָס האָסטו דאָרטן געטאָן,
וואָס האָסטו דאָרטן געטאָן?

דער האָז: איך האָב דאָרטן קרויט גענאַשט,
איך האָב מערעלעך גענאַשט.

קינדער: האָט מען דיך דען ניט געכאַפּט?
האָט מען דיך דען ניט געקלאַפּט?

דער האָז: אוי, געכאַפּט מיך, קינדערלעך,
אוי, געקלאַפּט מיך, שיינינקע.

זינגט דאָס ליד וועגן אַ הון, אַ קאַץ, אַ הונט, אַ וואָלף.

שרײַב אַרײַן: האָסטו

1. וואָס געזען אין אַ גאָרטן?
2. געזען אַ האָז?
3. אַ ייִדיש בוך?
4. אַ ברודער? אַ שוועסטער?

אַ שפּיל וועגן חנוכה

פּערל (זינגט): „חנוכה, חנוכה,
„אַ יום-טוב אַ שיינער,
„אַ פרייליכער, ליכטיקער,
„ניטאָ נאָך אַזוינער."

בערל (קומט אַריין): וואָס זינגסטו דאָס, פּערל?

פּערל: איך זינג אַ ליד וועגן חנוכה. די לערערין אין שול האָט אונדז אויסגעלערנט דאָס ליד.

בערל: דער טאַטע האָט מיר געזאָגט, אַז ער וועט מיר געבן חנוכה-געלט.

פּערל: אַ גרויסע זאַך! איך וועל אויך קריגן חנוכה-געלט. אָבער ווייסטו די מעשה פון חנוכה?

בערל: וואָס איז דאָס פאַר אַ מעשה?

פּערל: די לערערין האָט אונדז דערציילט די מעשה. דאָס איז אַן אמתע מעשה, ווי יהודה המכבי האָט באַפרייט די יידן פון אַ שלעכטן קעניג.

בערל: ווער איז יהודה המכבי?

פּערל: יהודה המכבי איז אַ יידישער העלד. ער איז געווען זייער אַ שטאַרקער און אַ גוטער.

בערל: ער איז אַ יידישער סופּערמען? וואו איז ער?

פּערל: גיי, דו ביסט אַ נאַרישער ייִנגל. ער איז שוין לאַנג ניטאָ. די מעשה איז געווען אַמאָל-אַמאָל, אין אַ ווייטן-ווייטן לאַנד, פּאַלעסטינע.
(די מאַמע קומט אַריין.)

מאַמע: בערל, פּערל, היינט וועלן מיר עסן חנוכה-לאַטקעס און דער זיידע וועט אָנצינדן חנוכה-ליכטלעך און דער טאַטע וועט אייך געבן חנוכה-געלט.

בערל און פּערל שפּרינגען און זינגען:
„חנוכה, חנוכה, אַ יום-טוב אַ שיינער!"

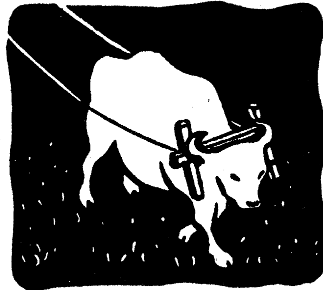
זש

די זשאַבע

זשאַבע, זשאַבע,
קוואַ-קוואַ-קוואַ,
גיב דו נאָר
אַ שפּרונג אַזאַ!

דער אָקס און די זשאַבע

אַמאָל איז געווען אַ זשאַבע, אַ קליינע גרינע זשאַבע. זי האָט געלעבט לעבן אַ טייך און זי האָט געמאַכט:

„קוואַ-קוואַ-קוואַ“.

איין מאָל זעט די זשאַבע אַן אָקס. דער אָקס איז אַזוי גרויס און די זשאַבע איז אַזוי קליין.

זאָגט די זשאַבע: „אָקס, אָקס, איך וועל אויך ווערן אַזוי גרויס ווי דו!“

ענטפערט דער אָקס: „ווי קענסטו ווערן אַזוי גרויס ווי איך?“

נעמט די זשאַבע און בלאָזט זיך און בלאָזט זיך. זי האָט אַזוי לאַנג זיך געבלאָזן, ביז זי האָט געפּלאַצט!

איז די זשאַבע געווען אַ קליי-
נע אָדער אַ גרויסע?

יאַ | יאַט

בערל אין שול

בערל איז אין שול געקומען,
צו דער אַרבעט זיך גענומען.
בערל איז אַ יאַט אַזאַ,
כאַ-כאַ, כאַ-כאַ-כאַ, כאַ!

יידיש רעדן, יידיש לייענען,
אַלץ, אַלץ וויל בערל קענען.
בערל איז אַ יאַט אַזאַ,
כאַ-כאַ, כאַ-כאַ-כאַ, כאַ!

זינגען, מאָלן, טאַנצן, שרייבן,
בערלען דאַרף מען גאָר ניט טרייבן.
בערל איז אַ יאַט אַזאַ,
כאַ-כאַ, כאַ-כאַ-כאַ, כאַ!

וואָס מיר טוען אין שול:

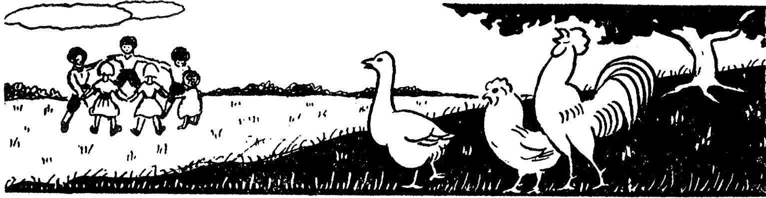
1.

2.

3.

4.

5.

אַ שפּיל מיט אַ ליד

די קינדער: שפּילן מיר, שפּילן מיר,
אין אַ ראָד, אין אַ ראָד.
(קומט אַרויס אַ האָן)

די קינדער: קו-קאַ-רע-קו, האָן,
וואָס קענסטו פֿאַר אונדז טאָן?

דער האָן: איך זאָג אָן, איך זאָג אָן,
אַז דער טאָג קומט שוין אָן.

די קינדער: שפּילן מיר, שפּילן מיר,
אין אַ ראָד, אין אַ ראָד.
(קומט אַרויס אַ הון)

די קינדער: קוואַ-קוואַ-קוואַ, הינדעלע,
וואָס האָסטו פֿאַר אונדז?

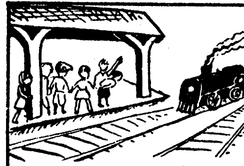
די הון: אַן אייעלע, אַן אייעלע, פֿריש און ריין,
איר זאָלט זיין געזונט און שיין!
(קומט אַרויס אַ גאַנדז)

די קינדער: גאַ-גאַ-גאַ, גענדזעלע,
וואָס האָסטו פֿאַר אונדז?

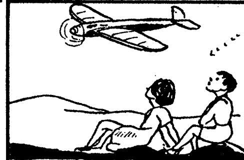
די גאַנדז: איך האָב פֿאַר אייך פֿעדערלעך, ווייס ווי דער שניי,
מאַכט זיך קישעלעך און שלאָפֿט אויף זיי!

קענסטו געפֿינען דאָס ליד מיט אַ
הונט, אַ קאַץ, אַ קו?

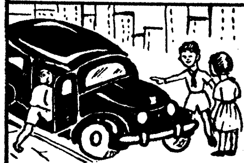
זיי ווילן פֿאָרן

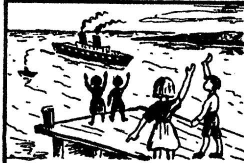
די קינדער וואַרטן אויף דער באַן. די באַן קומט אָן. די באַן האָט אַ סך וואַגאָנעס און אַ לאָקאָמאָטיוו. דער לאָקאָמאָטיוו פּייפֿט.

דאָס איז אַן עראָפּלאַן. דער עראָפּלאַן פֿליט הויך. דער עראָפּלאַן פֿליט ווי אַ פֿויגל. די קינדער ווילן פֿאָרן אויף אַן עראָפּלאַן.

דאָס איז אַ קאַר. די קאַר פֿאָרט שנעל. די קינדער ווילן פֿאָרן אויף דער קאַר.

דאָס איז אַ ______

דערצייל אַ מעשה וועגן אַ שיף.

1. שרײַב אַרײַן אין די בילדער:

די באַן. דער עראָפּלאַן.

די קאַר. די שיף.

2. וואָס קענסטו דערציילן וועגן די בילדער?

מיין שוועסטערל

איך האָב אַ שוועסטערל, הייסט זי . איז זי קליין און שיין. אַז דער דאַרף אַוועקפאָרן, הויבט בלימעלע אָן צו וויינען און צו שרייען.

גייט דער טאַטע אַוועק און ברענגט איר אַן , אַ , אַ און אַ

לאַכט מיין שוועסטערל, בלימעלע, און זי זאָגט: „פאָר געזונט, פאַפאַ, פאָר געזונט, און קום שנעל צוריק."

גייט דער טאַטע אַוועק צו דער .

שפּילט זיך בלימעלע מיט די זאַכן, שפּילט זיך, ביז זי הויבט אָן וויינען. גיט איר די מאַמע אַ קוש און זאָגט:

„דו האָסט דאָך אַן אַ און אַ טאָ פאָר זשע אַוועק און ברענג דעם פאַפאַ צוריק."

זעצט זיך בלימעלע אַוועק אויפן דיל און הויבט אָן שפּילן. זי פאָרט מיטן צו דער , מיט דער צו דעם , מיטן צו דער .

זי איילט זיך און איילט זיך און שרייט: „פאַפאַ, קום שוין צוריק אַהיים!" ביז זי ווערט אַנטשלאָפן.

איך צייל

אײנס, צוויי, דריי, פֿיר,
קענסטו ציילן מער פֿאַר מיר?
וואַרט, איך וועל אַ גרױסער זײַן,
וועל איך ציילן דאַן ביז נײַן . . .

וויפֿיל קענסטו ציילן?

אײנס, צוויי, דריי, פֿיר,
גוטע קינדער זײַנען מיר.

פֿינף, זעקס, זיבן, אַכט,
שלאָפֿן דאַרף מען גיין בײַנאַכט.

נײַן, צען, עלף, צוועלף,
אין אַ וואַלד לעבן וועלף.

דרײַצן, פֿערצן, פֿופֿצן, זעכצן,
סעמים ײדע האָט ליב צו קרעכצן.

זיבעצן, אַכצן, נײַנצן, צוואַנציק,
הערי האָט אַ נײַעם אָנצוג.

וויפֿל?

אַ האַנט האָט ___ פֿינגער.

ביידע הענט האָבן ___ פֿינגער.

די הענט און די פֿיס האָבן ___ פֿינגער

איך האָב ___ בלײַערס.

אין קלאַס זײַנען דאָ ___ קינדער.

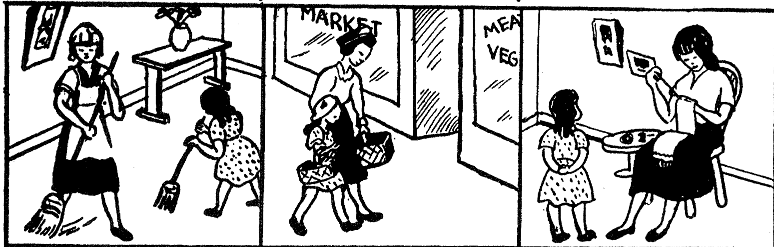
די טעג פון דער וואָך

זונטיק גיי איך
אין זו מיט מיין
טאַטן

מאָנטיק העלף
איך דער
מאַמען וואַשן

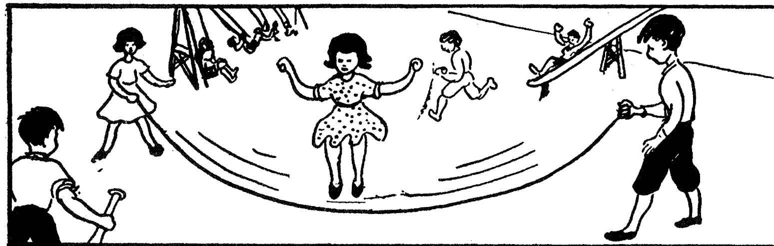
דינסטיק דאַרף
די מאַמע
פּרעסן

מיטוואָך
העלף איך
דער מאַמען
נייען

דאָנערשטיק
קויפט די מאַמע
איין אויף
שבת

פרייטיק
העלף איך
דער מאַמען
ראַמען

שבת (שאַבעס) איז אַ פרייער טאָג. איך דאַרף ניט גיין אין סקול. איך דאַרף ניט גיין אין שול. איך דאַרף ניט מאַכן קיין היים-אַרבעט. איך שפּיל אַ גאַנצן טאָג.

די מאַמע וואָך און אירע קינדער

אַמאָל איז געווען אַ מאַמע,
האָט זי געהייסן וואָך,
האָט זי געהאַט זיבן
קינדער.
האָט איינער געהייסן
זונטיק,
דער צווייטער — מאָנטיק,
דער דריטער — דינסטיק,
דער פערטער — מיטוואָך,
דער פינפטער —
דאָנערשטיק,
דער זעקסטער— פרייטיק,
און דער זיבעטער —
האָט געהייסן שבת.
זיינען זיבן געווען ווייסע
און זיבן — שוואַרצע.
האָבן זיבן געזאָגט — טאָג,
האָבן זיבן געזאָגט—נאַכט.
זיינען די ווייסע געקומען,
זיינען די שוואַרצע אַוועק.
זיינען די שוואַרצע
געקומען,
זיינען די ווייסע אַוועק.
אַזוי איז די מעשה, אָן אַן
עק
און אָן אַ ברעג.

אַלע טאָג ספּינאַטש

אַמאָל איז געווען אַ מיידעלע. האָט זי געהייסן עטעלע. האָט איר די מאַמע געגעבן אַלע טאָג עסן ספּינאַטש.

און די מאַמע האָט געזאָגט:

„עס, עטעלע, ספּינאַטש, וועסטו זיין געזונט און שיין!"

האָט עטעלע געזונגען אַ לידל:

(שטעל אַריין: ספּינאַטש)

זונטיק - ספּינאַטש, מאָנטיק - ספּינאַטש

דינסטיק און מיטוואָך

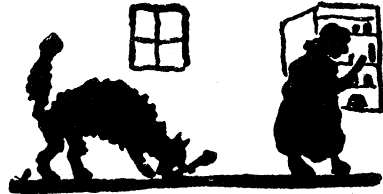
דאָנערשטיק און פרײַטיק

שבת (שאַבעס) ווידער אַ שיסעלע

זונטיק ווידער

די באָבע צירל

די באָבע צירל
איז אַריין אין איר דירל
צו געבן דעם הונט אַ ביין.

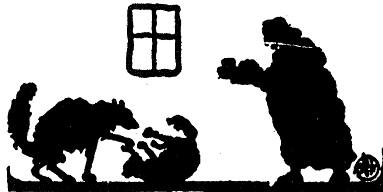

זוכט זי אין שאַפע
און אונטער דעם טיש,
נאָר קיין ביין
איז ניטאָ און ניטאָ.

גייט זי צום פישער
צו קויפן אים פיש,
קומט זי צוריק —
דער הונט טאַנצט אויפן
טיש.

גייט זי אין קיך,
ברענגען אַ טאַץ,
קומט זי צוריק —
דער הונט שפילט מיט
דער קאַץ.

צו	צוריק

לייען און טו:

1. גיי צו דער טיר און קום צוריק.
2. גיי צום פענצטער און קום צוריק.

דער זיידע יאָר און זיינע אייניקלעך

אַמאָל איז געווען אַ זיידע, האָט ער געהייסן יאָר. האָט ער געהאַט צוועלף אייניקלעך — מאַנאַטן.

האָבן זיי געהייסן:

יאַנואַר, פעברואַר, מערץ,
אַפּריל, מיי, יוני,
יולי, אויגוסט, סעפּטעמבער,
אָקטאָבער, נאָוועמבער, דעצעמבער.

דריי אייניקלעך זיינען ווייסע. זיי קומען נאָר אין ווינטער. דאָס זיינען:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

דריי אייניקלעך זיינען גרינע. זיי קומען נאָר אין פרילינג. דאָס זיינען:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

דריי אייניקלעך זיינען זוניקע און הייסע. זיי קומען נאָר אין זומער. דאָס זיינען:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

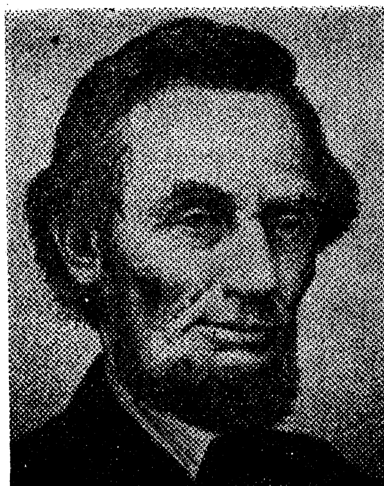
דריי אייניקלעך זיינען גרויע און נאַסע. זיי קומען נאָר אין האַרבסט. דאָס זיינען:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

די בלאַטע:

הײַנט איז מאָנטיק, דער

אייבּרעהעם לינקאָלן

היינט איז דער 12טער פעברואַר
דער געבורטסטאָג פון אייבּרעהעם לינקאָלן

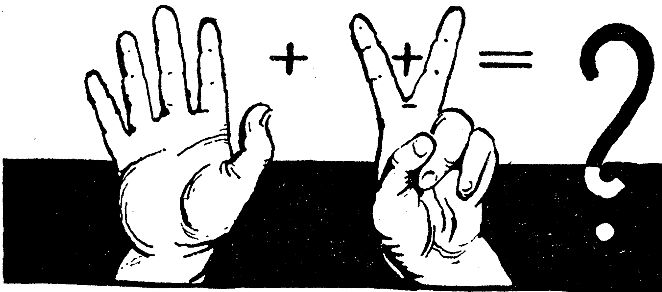
אַ פריינט פון אַלע מענטשן
איז לינקאָלן געווען.
מיליאָנען נעגער-שקלאַפן
האָט ער אין לאַנד געזען.

אַמעריקע מוז פריי זיין,
פאַר אַלע מענטשן גלייך,
פאַר נעגער, ווי פאַר ווייסע,
פאַר אָרעם, ווי פאַר רייך.

אָט-דאָס געזאָגט האָט לינקאָלן
צו אַלעמען אין לאַנד:
די נעגער דאַרפן פריי זיין
אין אונדזער שיינעם לאַנד.

דערצײל אַ מעשה (מײַסע) װעגן
אײבּרעהעם לינקאָלן

איך רעכן

איינס און איינס איז
צוויי.
איינס און צוויי איז
דריי.
דריי און צוויי שטעלט מען באַנאַנד,
אַזוי פּיל פינגער האָט די האַנט.
באָרג איך אויס פון צווייטער האַנט
דאָס קליינע פינגערל אַליין,
וויפל וועט עס איצטער זיין?

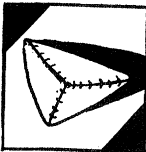
אַ וויץ

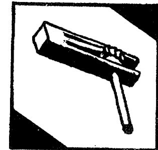
מאַמע: וואָס ביסטו אַזוי פאַרטראַכט, הערי?
הערי: דער לערער איז היינט געווען בייז אויף מיר.
מאַמע: וואָס איז?
הערי: דער לערער האָט געפרעגט, וויפל איז 3 מאָל 4.
מאַמע: האָסטו אים ניט געקאָנט זאָגן, אַז עס איז 12?
הערי: איך האָב אים שוין געגעבן 14, און ער האָט נאָך
אַלץ ניט געוואָלט.

אַ שפּיל וועגן פּורים

עטל און מאַטל זינגען:

„היינט איז פּורים, און מאָרגן איז אויס.
נעמט אָן המנען (האָמאָנען) און וואַרפט
אים אַרויס!"

(די מאַמע קומט אַריין)

מאַמע: וואָס זינגט איר עפּעס, קינדער?

עטל: מיר זינגען אַ לידל פון שול.

מאַטל: מיר גרייטן זיך צום פּורים-מאַסקאַראַד.

די מאַמע: איר וועט האָבן אַ פּורים-מאַסקאַראַד אין שול?

פּערל: יאָ, מיר וועלן מאָרגן האָבן אַ מאַסקאַראַד, און איך וועל זיין די גוטע קעניגין אסתּר (עסטער). די קעניגין אסתּר האָט געראַטעוועט די יידן.

בערל: און איך וועל זיין איר אַלטער אָנקל מרדכי (מאָרדכע). ער האָט געהאָלפן ראַטעווען די יידן.

די מאַמע: און ווער וועט זיין דער שלעכטער המן?

בערל: קיינער וויל ניט זיין המן, ווייל די קינדער ווילן אים שלאָגן. זיי ווילן אים אַרויסוואַרפן.

די מאַמע: יידישע קינדער שלאָגן המנען מיט אַ גראַגער. איך וועל אייך קויפן אַ גראַגער, און איר וועט גראַגערן.

פּערל: מאַמע, און וואָס וועלן מיר ברענגען אין שול? אַלע קינדער וועלן ברענגען גוטע זאַכן.

די מאַמע: איך וועל אויסבאַקן המן-טאַשן, וועט איר זיי נעמען אין שול.

פּערל און בערל זינגען:

„היינט איז פּורים און מאָרגן איז אויס,
נעמט אָן המנען און וואַרפט אים אַרויס!"

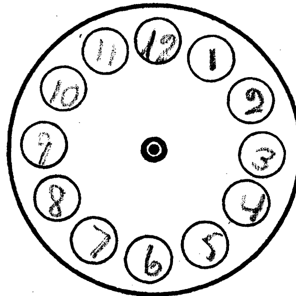
דער זייגער

מאַמע, דער
זייגער איז
אַראָפּגעפאַלן

ווײ איז מיר!
זע צי דער
זייגער גייט.

ניין, מאַמע,
ער גייט ניט,
ער ליגט.

דער גרויסער ווייזער.
ער ווייזט די מינוט.

דער קליינער ווייזער.
ער ווייזט די שעה (שאָ).

אַרבעט:

1. מאָל אַרײַן די נומערן און די ווייזערס אין דעם זייגער.

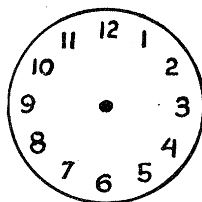
2. שטעל אַוועק דעם גרויסן ווייזער אויף צוועלף און דעם קליינעם ווייזער אויף איינס. וויפיל איז דער זייגער?

3. שטעל אַוועק דעם גרויסן ווייזער אויף זעקס און דעם קליינעם ווייזער צווישן פינף און זעקס. וויפיל איז דער זייגער?

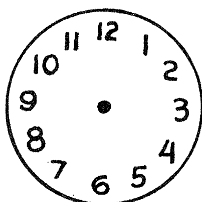
אַכט אַזייגער

שוין אַכט אַזייגער, קינדערלעך,
אַכט אַזייגער שוין.
קושט דעם טאַטן, קושט דער מאַמען
און אין בעט אַריין.

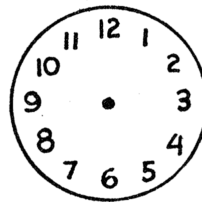
מאָל אָן:

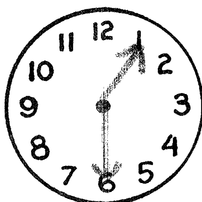
ווען שטייסטו
אויף?

ווען גייסטו
אין שול?

ווען עסטו
וועטשערע?

ווען גייסטו
שלאָפן?

וויפיל איז איצט דער זייגער?

בערל לעקער איז געקומען צום בעקער
פרײַטאָג האַלב נאָך זעקס.
זאָגט בערל לעקער צו דעם בעקער:
„גיב מיר פריש געבעקס.“
זאָגט דער בעקער צו בערל לעקער:
„װײַז מיר פריער געלט.“
זאָגט בערל לעקער צו דעם בעקער:
„אָט דאָס איז װאָס מיר פעלט.“

זײַ אַזױ גוט!

„לערער, גיב מיר אַ בלײַער“, זאָגט הערי. גיט עמאַ אַ שטופּ הערין און זאָגט אים שטיל:

„הערי, מען דאַרף זאָגן: זײַ אַזױ גוט, גיב מיר אַ בלײַער.“

ענטפערט איר הערי, אויך שטיל: „איך װײס, אַז דער לערער איז גוט. פאַרװאָס דאַרף איך זאָגן: „זײַ אַזױ גוט?“

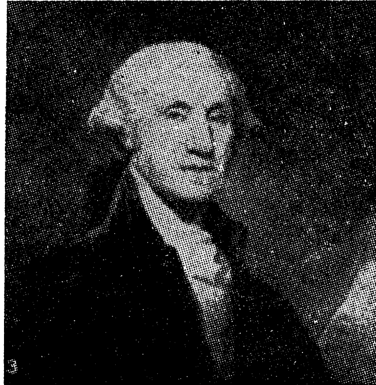
דערהערט דער לערער, און ער זאָגט: „װען דו זאָגסט אין ענגליש „פּליז“, דאַרפסטו זאָגן אין ייִדיש: „זײַ אַזױ גוט!“

„לערער, זײַ אַזױ גוט, גיב מיר אַ בלײַער!“
„נאַ דיר דעם בלײַער.“
„אַ דאַנק, לערער!“

Please — זײַ אַזױ גוט —

Thank you — אַ דאַנק —

דזשאָרדזש וואַשינגטאָן

היינט איז דער 22טער פעברואַר,
געבורטסטאָג פון דזשאָרדזש וואַשינגטאָן.

וואַשינגטאָן, דזשאָרדזש וואַשינגטאָן,
דער פאָטער פון אַמעריקע,
ער איז געווען, דזשאָרדזש וואַשינגטאָן,
דער ערשטער פּרעזידענט.

אַ גרויסער, גוטער פּרעזידענט
איז וואַשינגטאָן געווען.
ער האָט געמאַכט אַמעריקע
אַ פריי און מעכטיק לאַנד.

דערציילט אַ מעשה (מייסע) וועגן
דזשאָרדזש וואַשינגטאָן.

True (עמעס) אמת

אמת אָדער ליגן?

אַמאָל איז געווען אַ יינגל. האָט ער געהאַט אַ שאַרף צינגל, האָט מען אים גערופן: יינגל-צינגל.

יינגל-צינגל האָט געדרייט מיט זיין צינגל און האָט דערציילט מעשׂות ניט געשטויגן און ניט געפלויגן.

די קינדער האָבן געלאַכט און האָבן געזאָגט: „דאָס איז אַ ליגן!“

איין מאָל האָט יינגל-צינגל דערציילט אַזאַ מעשׂה:

„הערט אַ מעשׂה, קינדערלעך,
הערט מיט נאָז און אויערן;
איבער אונדזער דאַך
איז אַ קו געפלויגן!“

האָבן די קינדער געזאָגט: „דאָס איז אַ ליגן!“

אָבער יינגל-צינגל האָט געשריען:

„דאָס איז אמת, אמת, אמת,
„דאָס איז אמת אַלץ געווען.
„דאָס איז אמת, אמת, אמת,
„איך האָב דאָס אליין געזען!“

וואָס זאָגט איר, קינדער, איז דאָס אמת, אָדער איז דאָס ליגן?

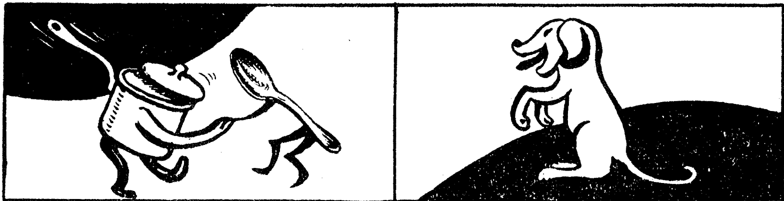
קענסטו דערציילן אַ מעשׂה, וואָס איז ניט געשטויגן ניט געפלויגן?

איז דאָס אמת?

רידל דע-רידל
די קאַץ מיטן פידל

די קו איז געפלויגן
איבערן דאַך

דער הונט גיט אַ לאַך,
ווען ער זעט אַזאַ זאַך,

און דער טאָפּ טאַנצט
אַוועק מיט די לעפעלעך.

ווילי און טילי

אַמאָל זיינען געווען אַ ברודער און אַ שוועסטער. דער ברודער האָט געהייסן ווילי און די שוועסטער האָט געהייסן טילי.

ווילי און טילי האָבן זיך ליב, נאָר זיי קריגן זיך אַלע מאָל.

אַז ווילי זאָגט ווייס, זאָגט טילי שוואַרץ.

אַז ווילי זאָגט אַ ביסל, זאָגט טילי אַ סך (סאַך).

אַז ווילי זאָגט ניי, זאָגט טילי אַלט.

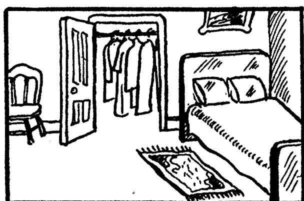
אַז ווילי זאָגט וואַרעם, זאָגט טילי קאַלט.

אָבער ווילי העלפט אַלע מאָל טילין, און טילי העלפט אַלע מאָל ווילין.

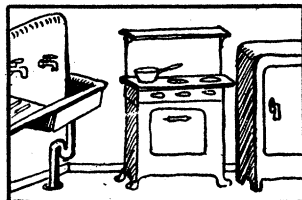
מיין דירה (דירע)

דאָס איז אַן עס-צימער. מיר עסן אין דעם צימער פרישטיק, מיטאָג און וועטשערע. וועלכע זאַכן שטייען אין עס-צימער?

דאָס איז מיין שלאָף-צימער. איך שלאָף אין בעט. איך הענג מיינע קליידער אין שאַפע.

דאָס איז די קיך. אין קיך איז דאָ אַן אויוון, אַן אייז-קאַסטן און אַ סינק. די מאַמע קאָכט אין קיך.

מיר האָבן אַ וואַש-צימער.

אין וואַש-צימער איז דאָ אַ וואַנע און אַ שפּריץ.

1. אין מיין דירה (דירע) זיינען דריי צימערן.

2. וועלכע צימערן זיינען אין מיין דירה:

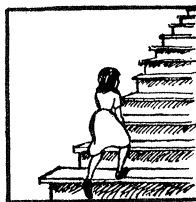
איך וואוין מיר וואוינען

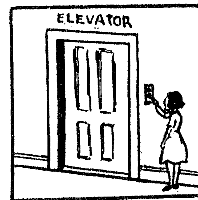
איך וואוין אין אַ הויז
מיט אַ סך שטאָק,
אונדזער הויז איז דאָס העכסטע
אויף דעם גאַנצן בלאָק.

מיר וואוינען מיט שכנים,
אַ טיר ביי אַ טיר,
אַ דירה פאַר דיר
און אַ דירה פאַר מיר.

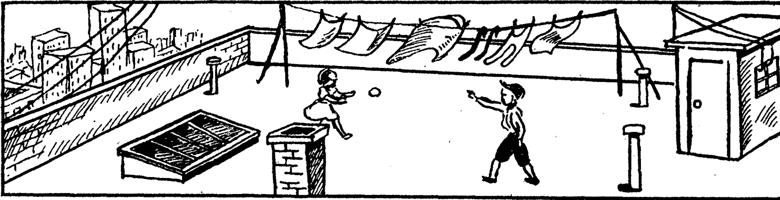
עס וואוינען פאַמיליעס,
גרויסע און קליינע,
טאַטעס און מאַמעס
און קינדערלעך שיינע.

אין מיין הויז זיינען דאָ טרעפּ
און אַן עלעווייטאָר.
אַמאָל גיי איך אַרויף און אַראָפּ
די טרעפּ,
און אַמאָל פאָר איך אַרויף און אַראָפּ
אין דעם עלעווייטאָר.

אַ דאַך

אויף אונדזער הויז
איז דאָ אַ דאַך,
וואָס איז גרויס
און פלאַך.

עס ציען זיך שטריק,
אַ ריי נאָך אַ ריי,
די מאַמע הענגט וועש דאָרט,
ווייס ווי דער שניי.

די ראַדיאָ-דראָטן
ציען זיך הויך.
דער דאַך האָט אַ קוימען,
עס גייט פון אים אַ רויך.

אונדזער דאַך איז גרויס,
ער איז ריין און שיין,
פאַרוואָס לאָזט מיך די מאַמע
ניט זיין דאָ אַליין?

ווער איז ביי דער טיר?

די קליינע עטעלע כאַפּט זיך אויף פון שלאָף און הערט: אַ מענטש גייט אויף די טרעפּ. עפּעס גיט אַ קלאַפּ ביי דער טיר. עטעלע האָט מורא (מוירע) און זי וועקט איר גרויסע שוועסטער, מילי: „מילי, מילי, איך האָב מורא."

מילי כאַפּט זיך אויף, רייבט די אויגן, און זאָגט: „וואָס האָסטו מורא, עטעלע?"

„אַ מענטש לעבן אונדזער טיר. אַ שלעכטער מענטש. ער קלאַפּט דאָרטן."

לאַכט מילי און נעמט אַרום עטעלען: „ניין, עטעלע, דאָס איז ניט קיין שלעכטער מענטש. דאָס איז אונדזער מילכמאַן. ער ברענגט מילך, ווען אַלע שלאָפן נאָך."

מיין שטאָט

ביי אונדז אין גאַס
וואוינען מענטשן אַ סך.
עס שטייען דאָ הייזער,
אַ דאַך ביי אַ דאַך.

עס ציִען זיך גאַסן,
די שטאָט אַזוי גרויס,
מיט סאַבווייס און באַנען,
וואָס מאַכן אַ רויש.

באַסעס און סטריט-קאַרס
גאָר אָן אַ צאָל.
קינדער אין פּאַרקן
שפּילן אין באָל.

רחל גייט אין סקול

אַלע אין דער פרי גייט די קליינע רחל אין סקול. רחל איז זיבן יאָר אַלט, אָבער זי האָט אַ סך פריינט אין גאַס.

דער גאַסן-קערער קערט די גאַס, און רחל זאָגט צו אים: „גוט מאָרגן." ענטפערט דער גאַסן-קערער: „גוט מאָרגן."

דער פאַרבער שטייט אויף אַ הויכער פּלאַטפאָרם און פאַרבט אַ הויז. זאָגט רחל „האַלאָ" צו דעם פאַרבער.

דער פּאָליסמאַן שטייט אין מיטן דער גאַס. ווען עס קומט די גרינע ליכט, גיט דער פּאָליסמאַן אַ פייף און זאָגט צו רחלען: „גיי, מיידעלע, אַריבער די גאַס."

רחל זאָגט צו דעם פּאָליסמאַן: „אַ דאַנק!" און זי גייט אַריבער די גאַס.

אַ ליד מיט אַ שפּיל

אַ קינד: איך בין אַ גוטער מוזיקאַנט,
איך קום פון פריילעך לאַנד.

אַלע קינדער: ער איז אַ גוטער מוזיקאַנט,
ער קומט פון פריילעך לאַנד.

קינד: איך זינג זיסע לידער,
איך זינג נאָך מיין פּיאַנאָ,
פּיאַ—נאָ!
פּיאַנאָ, צימבל, בימבל, בימבל,
פּיאַנאָ, צימבל, בימבל, בימבל,
פּיאַנאָ, צימבל, בימבל, בימבל — באַם!

(אַ צווייט קינד זינגט און אַלע קינדער זינגען ווי פריער,
און דאַן:)

צווייט קינד: איך זינג זיסע לידער,
איך זינג נאָך מיין פידל.
פי—דל!
פידל, לידל, לידל, לידל,
פידל, לידל, לידל, לידל,
פידל, לידל, לידל, לידל — לאַם!

(אַ דריט קינד זינגט און אַלע קינדער זינגען ווי פריער, און
דאַן:)

דריט קינד: פּיי—פל!
פּייפל, פּיו, פּיו, פּיו,
פּייפל, פּיו, פּיו, פּיו,
פּייפל, פּיו, פּיו, פּיו — פּיו!

(אַ פערט קינד און אַלע קינדער, און דאַן:)

פערט קינד: פּיי—קל!
פּייקל, פּויק, פּויק, פּויק,
פּייקל, פּויק, פּויק, פּויק,
פּייקל, פּויק, פּויק — טראַם!

פסח סדר
(פייסאַך) (סיידער)

עס קומט דער יום-טוב פסח. אייבי און זיין שוועס-טער, לילי, פרייען זיך. זיי וועלן גיין צו דעם זיידן און צו דער באָבען צום סדר.

אייבי וועט פרעגן די פיר קשיות און דער זיידע וועט אים אַ גלעט טאָן איבערן קאָפּ און זאָגן, אַז ער איז אַ גוטער יינגל.

„ווייסטו וואָס?“ זאָגט אייבי צו לילין. „לאָמיר דער-ציילן דעם זיידן און דער באָבען די מעשה וועגן פסח, ווי דער לערער אין שול האָט אונדז דערציילט.“

„גוט“, זאָגט לילי, „זיי וועלן זיך פרייען.“

זאָגט אייבי: „איך וועל אָנהויבן די מעשה אַזוי:

„אַמאָל אַמאָל, אין אַ ווייטן-ווייטן לאַנד איז געווען אַ שלעכטער קעניג, פּרעה. ער האָט געמאַכט די יידן פאַר שקלאַפן. זיי האָבן געמוזט אַרבעטן זייער שווער.“

„איצט וועל איך דערציילן ווייטער“, שלאָגט איבער לילי. „איך וועל דערציילן וועגן משהן (מוישען) און ווי ער האָט באַפרייט די יידן.“

„און איך וועל דערציילן ווי די יידן זיינען געוואָרן פרייע מענטשן, און ווי זיי זיינען געקומען אין דעם לאַנד פּאַלעסטינע.“

האָבן זיי אָפּגעמאַכט, אַז אייבי וועט דערציילן אַ האַלבע מעשה און לילי וועט דערציילן אַ האַלבע מעשה.

ווער זיינען זיי?

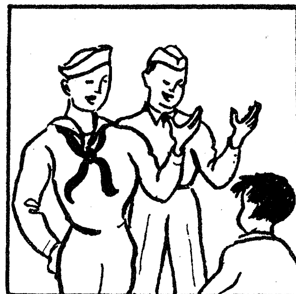

1. שרייב אונטער די בילדער:

בריוו-טרעגער, סאָלדאַט, גאַסן-קערער, בעקער, פייער-לעשער, פאַרבער, פּאָליסמאַן, קרעמער, מילך-מאַן.

2. דערציילט וואָס זיי טוען.

וואָס זאָל איך ווערן?

איך דריי דעם קאָפּ
און איך דריי און דריי:
אָט-אָ, אָט-אָ וועל איך גיין,
איך וועל גיין אין דער אַרמיי.
קאָן איך ניט באַשליסן,
וואָס זאָל איך ווערן?

אין דער נייוווי וויל איך גיין,
אַ פּליער וויל איך זיין.
זאָל איך ווערן אַ קאַפּיטאַן?
דאָס איז אויך זייער פיין.

אַ מאַטראָס איז גוט,
אַ סאָלדאַט איז גוט,
ווייס איך ניט,
וואָס מען טוט.

אַ בריוו פון גרויסן ברודער

אַלע אין דער פרי, ווען מאָטל גייט אין סקול, וואַרט ער אויף דעם בריוו-טרעגער. וואָס עפּעס וואַרט ער אויפן בריוו-טרעגער? עס דאַרף קומען אַ בריוו פון זיין גרויסן ברודער, אייב.

אייב איז אַ סאָלדאַט, און ער איז ווייט-ווייט. וואַרט די גאַנצע פאַמיליע אויף אַ בריוו.

היינט שמייכלט דער בריוו-טרעגער צו מאָטלען און זאָגט: „נאַ דיר אַ בריוו פון דיין ברודער.“

מאָטל לויפֿט צוריק אַהיים און שרייט פֿון די טרעפּ: „מאַמע, מאַמע, אַ בריוו פֿון אייבין. איך האָב שוין גע־לייענט. אייבי איז געזונט און שטאַרק.“

ווער איז מאָמעס ברודער?

לעמעך אין וואַלד

גייט לעמעך אין וואַלד. קלייבט ער יאַגעדעס געשמאַקע און זיסע און לייגט זיי באַלד אין מויל אַריין.

איז לעמעכן גוט. שרייט ער אויס: „דאָ איז גוט!“

הערט לעמעך באַלד אַן ענטפֿער פֿון וואַלד: „דאָ איז גוט!“

פֿרעגט לעמעך: „ווער ביסטו?“

הערט ער פֿון וואַלד: „ווער ביסטו?“

זאָגט לעמעך: „איך בין לעמעך, קום אַהער.“

הערט ער פֿון וואַלד: „איך בין לעמעך, קום אַהער.“

מיינט לעמעך, אַז אין וואַלד איז דאָ נאָך אַ לעמעך. פֿרייט ער זיך און ער גייט זוכן דעם אַנדערן לעמעך.

זוכט לעמעך און זוכט און ער קען ניט געפֿינען דעם אַנדערן לעמעך.

גייט לעמעך אַהיים און דערציילט דער מאַמען די גאַנצע מעשׂה. זאָגט די מאַמע: „דאָס, מיין זון, האָסטו בלויז געהערט אַן עכאָ פֿון וואַלד.“

וואָס האָט לעמעך געהערט אין וואַלד?

אַ מתנה פֿאַר דער מאַמען

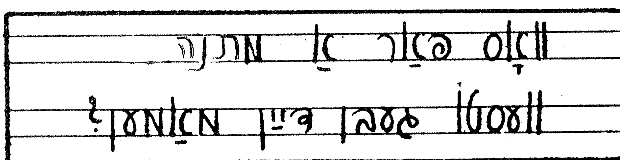

„וואָס שרייבסטו, פּערעלע?“
פֿרעגט דער טאַטע.
די קליינע פּערעלע האָט נאָך
ניט געקאָנט שרייבן.
„ש-ש-ש“, זאָגט די קליינע
פּערעלע, „איך שרייב אַ בריוועלע צו דער מאַמען. דאָס
איז אַ מתנה אויף מוטערס טאָג.“

„וואָס שרייבסטו צו דער מאַמען?“ פֿרעגט דער טאַטע.

„איך שרייב: „טייערע מאַמע. איך האָב דיך ליב. איך
וועל דיך אַלע מאָל פֿאָלגן“, זאָגט פּערעלע.

„דאָס איז זייער אַ גוטע מתנה אויף מוטערס טאָג“.
זאָגט דער טאַטע.

די בעסטע מאַמע

.1 .2 .3

דער האָן, די זון און די לבנה

אַמאָל, אַמאָל האָבן געלעבט צוזאַמען: די , די און דער .

איין מאָל גייט די שפּאַצירן מיט דער און דער בלייבט אין .

זאָגט די צו דעם :

— טרייב אַהיים די פון פעלד.

האָט דער פאַרגעסן צו טרייבן די קו פון פעלד. ווערט די לבנה בייז. זי כאַפּט דעם האָן פאַרן רויטן קאַם און וואַרפט אים אַרויס פון הויז.

זאָגט די : „ווייל דו וואַרפסט אַרויס דעם פון הויז, וויל איך מיט דיר מער ניט שפּאַצירן. דו נעם זיך די נאַכט און שפּאַציר ביינאַכט, און איך וועל נעמען דעם טאָג און שפּאַצירן ביים טאָג.

און אַזוי איז טאַקע געבליבן. די שפּאַצירט אין הימל ביינאַכט, און די שפּאַצירט אין הימל ביים טאָג.

און דער פרייט זיך, ווען די קומט אַרויס אויפן הימל, און ער קרייעט:

קו-קאַ-רע-קו!

און די קינדער הערן דעם האָן און זאָגן:

קו-קאַ-רע-קו, האָן,

דער טאָג קומט שוין אָן.

ווען קרייעט דער האָן?

דער יעגער

יאַנקעלע וויל אַ יעגער זיין,
יאַנקעלע וויל אין וואַלד אַריין.
שיסן וויל ער נאָר אַ בער,
פעלט אים דאָך געווער.
אונדזער יאַנקעלע דערזעט:
אין ווינקעלע אַ בעזעם שטייט.
מיטן בעזעם וועט ער יאָגן
און אַ גרויסן בער דערשלאָגן.

ער קען אין הויז שוין מער ניט בלייבן:
וויל דעם בעזעם אונטערהויבן.
שווערער בעזעם קערט זיך איבער,
און דער יעגער פאַלט אַריבער

אַ גוטער שילער

די מאַמע: בעני, וואָס האָסטו היינט געטאָן אין שול?

בעני: איך האָב היינט געענטפערט אויף אַ פראַגע, וואָס קיינער האָט ניט געקאָנט ענטפערן.

די מאַמע: וואָס איז דאָס געווען פאַר אַ פראַגע?

בעני: דער לערער האָט געפרעגט: „ווער האָט היינט ניט געטאָן די היימאַרבעט?“

האָסטו געטאָן דײַן היים-אַרבעט?

אויף אַ פאַרם

ווען איך בין אויף אַ פאַרם,
שפּיל איך זיך אין גראָז:
איך זע דעם פאַרמערס הינער,
איך זע אין פעלד אַ האָז.

איך זע ווי אונדזער פאַרמער
אַקערט אויף דעם פעלד,
איך זע דעם פאַרמערס גאָרטן,
אַ שיינע גרינע וועלט.

עס וואַקסן דאָרטן ציבעלעס,
קאַרטאָפל, לעטוס, קרויט,
עס וואַקסן דאָרטן בוריקעס
און מערן שיין און רויט.

שרייב צו די ריכטיקע נעמען:

אַ מער. אַ ציבעלע. אַ בוריק

ענטפער אויף די פראַגן:

1. ביסטו געווען אויף אַ פאַרם?

2. וואָס האָסטו דאָרטן געזען?

אַ נעסט פֿאַר די פֿייגעלעך

„הערי, הערי, קום אַהער, די פֿייגעלעך זיינען שוין געקומען. זיי פֿליִען אַרום אונדזער בוים", שרייט מערי צו איר ברודער, הערי.

הערי לויפֿט אַרויס פֿון הויז און זאָגט: „ווייסטו וואָס, מערי? איך וועל מאַכן אַ נעסט פֿאַר די פֿייגעלעך."

געזאָגט און געטאָן. מערי קריגט אַ שטיקל האָלץ און הערי ברענגט זיין האַמער און זעג. ער האָט ליב צו מאַכן זאַכן פֿון האָלץ.

באַלד ווערט פֿאַרטיק אַ קליין קעסטעלע. „ווי אַזוי וועלן מיר אַרויפֿשטעלן דאָס קעסטעלע אויפֿן בוים?" פֿרעגט מערי.

„אָט וועסטו זען", זאָגט הערי. ער לויפֿט אַוועק און ברענגט אַ לייטער. ער שטעלט צו דעם לייטער צו דעם בוים און זאָגט צו מערין:

„האַלט צו דעם לייטער און איך וועל אַרויפֿקריכן."

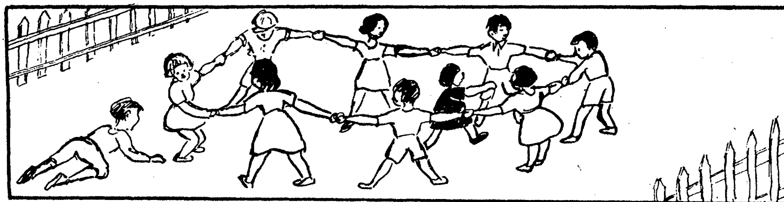
מערי האַלט דעם לייטער און הערי קריכט אַרויף. ער שטעלט אַוועק דאָס קעסטעלע אויף אַ צווייַג און בינדט עס צו מיט אַ שטריקל.

די פֿייגעלעך האָבן געמאַכט זייער נעסט אין דעם קעסטעלע. די מאַמע-פֿויגל האָט געלייגט קליינע אייעלעך און איז געזעסן אויף זיי.

1. וואָס איז געווען שפּעטער?

2. ווען קומען די פֿייגעלעך?

אַ שפּיל אין קאַץ און מויז

קינדער, קינדער, קומט אַרויס,
לאָמיר שפּילן קאַץ און מויז.
אַלע קינדער אין אַ קרייזל,
דו אַ קעצל, איך אַ מייזל.

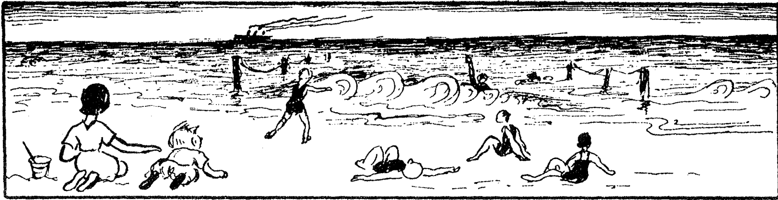
און דאָס קעצל — נאָך דער מויז,
אַט אַריין און אַט אַרויס.
נאָך אַ ווײַלע, נאָך אַ רגע,
שאַרפּט דאָס קעצל שוין די נעגל.

אָבער פלינק איז אונדזער מייזל,
איז דאָס ווידער שוין אין קרייזל,
און אײדער ווען, און אײדער וואָס
בלייבט דאָס קעצל מיט אַ נאָז.

סעמעלע איז פאַרלאָרן געגאַנגען

„אסתר, איך גיי אין ים זיך באָדן, דו גיב אַכטונג אויף סעמעלען”, זאָגט די מאַמע.

„גוט, מאַמע”, זאָגט אסתר. „גיי זיך באָדן.” אסתר איז שוין צען יאָר אַלט, זי איז אַ גרויסע מיידל, און סעמי איז איר קליין ברודערל. ער איז פיר יאָר אַלט. אסתר מאַכט פאַר סעמין אַ הייזעלע פון זאַמד און שפּילט זיך מיט אים.

מיט אַ מאָל פאַלט אַ באַל לעבן אסתרן. זי קוקט זיך אַרום און זעט לילין. וואַרפט זי דעם באַל צוריק צו לילין און לילי וואַרפט ווידער דעם באַל צו אסתרן.

פאַרגעסט אסתר וועגן סעמעלען און הייבט אָן שפּילן אין באַל מיט לילין.

קומט די מאַמע אַרויס פון וואַסער און שרייט צו אסתרן: „וואו איז סעמעלע?"

אסתר קוקט זיך אַרום: סעמעלע איז ניטאָ!

דערשרעקט זיך אסתר און הייבט אָן צו וויינען. „ניטאָ קיין צייט צו וויינען", זאָגט די מאַמע. „לאָמיר גיין זוכן סעמעלען." לויפן זיי אַרום איבער דעם ברעג און זוכן און זוכן, און סעמעלע איז ניטאָ און ניטאָ.

מיט אַ מאָל זעען אסתר און די מאַמע: עס גייט אַ פּאָליסמאַן און סעמעלע זיצט אויף זיין פּלייצע און וויינט.

קענסטו ענדיקן די מעשה?

זומער

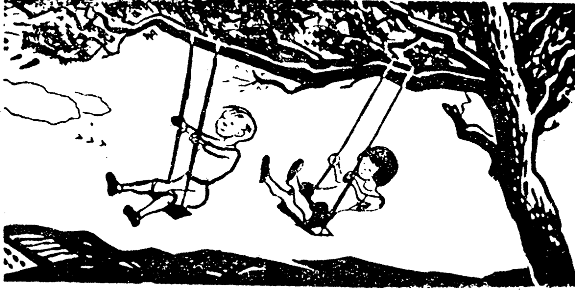
עס קומט דער ליבער זומער.
איך דאַרף ניט גיין אין סקול און
אין שול. וואָס איך טו זומער:

1.

2.

3.

הוידלקע

העכער, העכער, הוידלקע,
באַלד איז שוין דער הימל.
נאָך אַ ביסל, נאָך אַ ביסל,
ריר איך אָן דעם הימל.

הוידע, הוידע, הוידלקע,
פיסלעך אין דער הויך,
ווייסע, קליינע טייבעלעך,
פליען אין דער הויך.

די מאַלפּע און דער הונט

אַ מאַן האָט געהאַט אַ מאַלפּע און אַ הונט. האָט ער אויסגעלערנט די מאַלפּע, זי זאָל רייטן אויף דעם הונטס רוקן.

איין מאָל איז די מאַלפּע אַנטלאָפן פון דעם מאַן. איז זי געקומען אין אַ פרעמדער גאַס. דאָרטן איז געווען אַ הונט. זי איז באַלד אַרויף אויף זיין רוקן און געוואָלט רייטן. אָבער דער הונט האָט ניט געוואָלט פירן די מאַלפּע. ער האָט געבילט:

„האַו-האַו, גיי אַראָפּ פון מיין רוקן!"

אַלע קינדער פון דער גאַס האָבן געלאַכט און געלאַכט. זיי האָבן געשריען צו דעם הונט, דען:

„פיר די מאַלפּע, דען, פיר זי...״

דערווייל איז געקומען צולויפן דער מאַן. ער האָט דערזען די מאַלפּע אויף דעם הונט און האָט אויך גענומען לאַכן.

די מאַלפּע איז צוגעלאָפן צו דעם מאַן און ער האָט זי גענומען אויף די הענט. און דער הונט, דען, האָט געבילט:

„נעם זי אַוועק! נעם זי אַוועק!״

איך קען לייענען העברייאישע ווערטער

אָט זיינען זיי:

אַ סך (אַ סאַך)	דירה (דירע)
ים (יאַם)	אסתר (עסטער)
פּנים (פּאָנעם)	יום־טוב (יאָנטעוו)
אמת (עמעס)	חנוכה (כאַנוקע)
גנב (גאַנעוו)	פּסח (פּייסאַך)
מעשה (מייסע)	שבת (שאַבעס)
מעשות (מייסעס)	המן (האָמאָן)
מורא (מוירע)	מרדכי (מאָרדכע)

מיין לאַנד

אַמעריקע, אַמעריקע,
מיין שיין און פריי לאַנד,
דו ביסט מיין היים, אַמעריקע,
און איך האָב דיך ליב.

דו ביסט, מיין לאַנד, שיין און רייך
מיט טייכן ברייטע, הויכע בערג,
וועלדער, פעלדער, פאַרמס, שטעט
און מענטשן אַלערליי.

אַרבעטער און באַלעבאָס,
סאָלדאַט, מאַרין און מאַטראָס,
פאַרמער, קאַובאָי און מיינער,
אַלע זיינען אַמעריקאַנער.

אַמעריקע

נעגער, ווייסע און אינדיאַנער,
יידן, רוסן און איטאַליענער,
יענקים, אירישע, שפּאַניער,
אַלע זיינען אַמעריקאַנער.

ווען איך וועל גרויס ווערן,
וועל איך פאָרן ווייט-ווייט,
איבער בערג, איבער טאָלן,
איבער פאַרמס און שטעט.

איך וועל פאָרן קיין וואַשינגטאָן,
און זיין אין ווייסן הויז,
איך וועל זען דעם פּרעזידענט
און זאָגן אים „האַלאָו.“

צו די לערער

„מיין יידיש בוך, איינס" באַצוועקט לערנען דאָס קינד ניט נאָר לייענען און שרייבן, נאָר — דער עיקר — רעדן יידיש און באַהערשן אַ מינימום וואָקאַבולאַר פון אומגעפער 400 ווערטער.

דאָס בוך איז צונויפגעשטעלט אויף דעם פּרינציפּ פון אַריינפירן דאָס קינד אין יידיש דורך ענגליש. די ערשטע 20 זייטלעך האָבן דערפאַר אַ סך ענגלישע טעקסטן, וועלכע ווערן וואָס אַמאָל וויניקער, ביז שפּעטער קומען בלויז אַריין איינצלנע זאַצן, פראַזן און ווערטער.

די 500 בילדער פון דעם בוך דינען די צוועקן פון וואָקאַבולאַר־בויאונג און שפּראַך־איבונג און זיינען דעריבער אַן אינטעגראַלער טייל פון דעם לערנען.

דאָס ענגלישע ווערט געניצט ניט פאַר איבערזעצונגען, נאָר ווי אַן אַריינפיר אין יידיש (מיט דעם אויסנאָם פון די זייטלעך 8 און 16, וואָס זיינען „איבערזעצונג־זייטלעך").

די איינשטעלונג פון דעם בוך איז, אַז דאָס קינד דאַרף לערנען דאָס מינדלעכע וואָרט פאַר דעם געדרוקטן און שריפטלעכן (אויף וויפיל עס לאָזט זיך). דערפאַר ווערן די באַגריפן אַריינגעפירט מינדלעך (דורך בילדער און ענגלישע טעקסטן) איידער דאָס קינד קען נאָך לייענען די באַטרעפנדע ווערטער.

צום ביישפּיל, די ווערטער „לייען" און „שרייב" ווערן געגעבן דורך די בילדער אויף זייטל 8; ערשט זייטל 11 פירט אַריין די געדרוקטע ווערטער. די באַגריפן „גיב" און „נעם" ווערן אַריינגעפירט אויף זייטל 16 און חזרן זיך איבער אויף אַנדערע זייטלעך. ערשט אויף זייטל 31 ווערט אַריינגעפירט דאָס געדרוקטע „נעם" און אויף זייטל 44 „גיב און נעם". די באַגריפן „שטיי" און „זיץ" ווערן אַריינגעפירט דורך בילדלעך אויף די זייטלעך 19 און 30 און דורך געדרוקטע ווערטער שפּעטער. דאָס זעלבע וועגן די באַגריפן „עפן און פאַרמאַך" און אַנדערע.

בכלל ווערט דער וואָקאַבולאַר פון דעם קינד געבויט ניט נאָר דורך זאַך־ווערטער, נאָר אויך דורך ווערבן און בינד־ווערטער — באַלד פון אָנהויב, ווייל אָן דעם קען מען ניט לערנען קיין גערעדטע שפּראַך.

דער מעטאָד פון לערנען לייענען און שרייבן איז אין דעם בוך פאָנעטיש, אָבער ניט איינגאַנצן אויסגעהאַלטן. עס איז נויטיק געווען אַריינצופירן פּאַראַלעל אַ צאָל ווערטער, וואָס דאַרפן געניצט ווערן אין דער שול באַלד פון אָנהויב — וויזועל. צום ביישפּיל: „בוך, העפט, בלייער" ווערן אַריינגעפירט אויף זייטל 6. „לייען, שרייב" אויף זייטל 11. די ווערטער, וואָס דאָס קינד דאַרף לערנען וויזועל, ווערן אַ סך מאָל ווידערהאָלט אויף ווייטערדיקע זייטלעך, כדי צו פאַרפעסטיקן ביים קינד די געוואוינהייט זיי צו דערקענען.

עטלעכע לידלעך ווערן צוליב דעם טעקסט אַריינגעפירט פון אָנהויב, און זיי דאַרפן געלערנט ווערן וויזועל.

„מיין יידיש בוך, איינס" איז אַן אַרבעט־בוך. עס זיינען אַריינגעפירט געוואָרן בילדלעך, וואָס דאָס קינד דאַרף אָפּפאַרבן, אָדער אין זיי עפּעס אַריינמאָלן, לויט די אינסטרוקציעס אין טעקסט. די גרעסטע צאָל געשריבענע טעקסטן לאָזן איבער פּלאַץ, דאָס קינד זאָל קענען אַריינשרייבן אין בוך די נייע אותיות און ווערטער.

אין אַנדערע געשריבענע טעקסטן ווערט איבערגעלאָזן פּלאַץ פאַר שריפטלעכע ענטפערס אָדער אַנדערע אַרבעטן. אין אַ צאָל געשריבענע טעקסטן ווערן געגעבן בילדלעך צו וועלכע דאָס קינד דאַרף צושרייבן דאָס באַטרעפנדע וואָרט.

די בילדער־איבונגען און אַנדערע אַרבעטן זיינען פון דעם סאָרט, וואָס איז גוט באַקאַנט צו יעדן לערער: מען דאַרף צופּאַסן אַ וואָרט צו אַ זאַץ אָדער אַ בילד, צושרייבן „יאָ" אָדער „ניין", צי אַנדערע אָנגעגעבענע ווערטער

די „לייען און טו" איבונגען זיינען אַן אָנהויב פון צוגעוואוינען דאָס קינד צום שטילן לייענען. זיי זיינען אַלע נומערירט און דער לערער רופט אַרויס אַ שילער דורכצופירן, וואָס די אַרבעט אונטער דעם געוויסן נומער הייסט טאָן.

די טעמאַטיק פון דעם בוך אַנטהאַלט פאָלגנדע באַגריפן: קינדער־לעבן און שפּיל, שול און היים, געגנשטאַנדן אין טאָג־טעגלעכן לעבן, שול, קליידונג, שפּייז, קאָלירן, צאָל־ און צייט־באַגריפן, דער מענטש, זיין קערפּער און חושים; בעל־מלאכות, שטאָט, דאָרף, לאַנד, אַמעריקע.

די צוזאַמענשטעלערין פון דעם בוך דריקט אויס איר דאַנק צו דער נאַציאָנאַלער פּעדאַגאָגישער קאָמיסיע פון די אָרדן־שולן און דעם קולטור־דירעקטאָר פון אָרדן פאַר קאָנסטרוקטיווע אָנווייזונגען; דעם קינסטלער מאָריס פּאַס, פאַר די צייכענונגען און אילוסטראַציעס; שוינדל ביילין־קאָהען, פאַר דער אומגעהויער גרויסער און שווערער טעכנישער אַרבעט ביים אַרויסגעבן דאָס בוך.

ד. ט.

װעגן דעם נײַעם ייִדיש בוך אײנס

ייִדיש בוך אײנס איז דאָס ערשטע פֿון אַ פֿולן גאַנג נײַע טעקסט-ביכער פֿאַר דער עלעמענטאַר-שול װאָס די קינדער-שולן פֿון דעם ייִדישן פּראָגרעסיװן פֿאָלקס-אָרדן הײבן אָן אַרױסצוגעבן. די טעקסט-ביכער װעלן זיך אונטערשײדן פֿון די פֿריערדיקע ביכער מיט דעם, װאָס זײ װעלן באַװאוסטזיניק האַלטן אין אױג דעם נײַעם תּלמיד — דאָס ייִדיש-אַמעריקאַנער קינד װאָס קומט פֿון אַ ייִדיש-אַמעריקאַנער הײם, װוּ די אומגאַנג-שפּראַך איז ענגליש. די ביכער װעלן דעריבער לײגן דעם הױפּט-געװיכט אױף דעם גערעדטן װאָרט און צילן אױסצולערנען דאָס קינד ניט בלױז די מעכאַניק פֿון לײענען און שרײַבן, נאָר דער עיקר, קאָנען זיך באַװעגן און אױסדריקן אין דער שפּראַך. דער שפּראַך-אוצר פֿון די ביכער װעט נאַטירלעכערװײַז מוזן זײַן באַגרענעצט, אַזױ אַז דאָס קינד װעט אים קאָנען אױפֿנעמען און פֿאַראײגענען. טעמאַטיש און אין גײסט װעלן די ביכער צילן צו זײַן נאָענט צום לעבן פֿון לאַנד און פֿון דער סבֿיבֿה פֿון דער ייִדישער אַמעריקע.

נאַציאָנאַלע שול-קאָמיסיע,
ייִדישער פּראָגרעסיװער פֿאָלקס-אָרדן

אינהאַלט: